

Uradni list

Evropske unije

L 158

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 54

16. junij 2011

Vsebina

II *Nezakonodajni akti*

UREDBE

- ★ **Uredba Komisije (EU) št. 566/2011 z dne 8. junija 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 692/2008 o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil ⁽¹⁾** 1
- ★ **Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 567/2011 z dne 14. junija 2011 o vpisu imena v register zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb (Porchetta di Ariccia (ZGO))** 25
- ★ **Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 568/2011 z dne 14. junija 2011 o vpisu imena v register zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb (Miód drahimski (ZGO))** 27
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 569/2011 z dne 15. junija 2011 o določitvi pavšalnih uvoznih vrednosti za določitev vhodne cene za nekatere vrste sadja in zelenjave 29
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 570/2011 z dne 15. junija 2011 o spremembi reprezentativnih cen in dodatnih uvoznih dajatev za nekatere proizvode v sektorju sladkorja, določenih z Uredbo (EU) št. 867/2010, za tržno leto 2010/11 31
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 571/2011 z dne 15. junija 2011 o določitvi uvoznih dajatev v sektorju žit, ki se uporabljajo od 16. junija 2011 33

Cena: 4 EUR

(Nadaljevanje na naslednji strani)

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

SKLEPI

2011/341/SZVP:

- ★ Sklep Političnega in varnostnega odbora Atalanta/2/2011 z dne 15. junija 2011 o imenovanju poveljnika operacije EU v vojaški operaciji Evropske unije kot prispevku k odvratanju, preprečevanju in zatiranju piratstva ter oboroženih ropov pred somalsko obalo (Atalanta) 36

2011/342/EU:

- ★ Sklep Evropske centralne banke z dne 9. maja 2011 o spremembah Sklepa ECB/2004/3 o dostopu javnosti do dokumentov Evropske centralne banke (ECB/2011/6) 37

IV *Akti, sprejeti pred 1. decembrom 2009 v skladu s Pogodbo ES, Pogodbo EU in Pogodbo Euratom*

- ★ Odločba Nadzornega organa Efte št. 341/09/COL z dne 23. julija 2009 o priglašeni shemi v zvezi z davčnimi ugodnostmi za določene zadruga (Norveška) 39

Popravki

- ★ Popravek Uredbe Komisije (EU) št. 446/2011 z dne 10. maja 2011 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih maščobnih alkoholov in njihovih mešanic s poreklom iz Indije, Indonezije in Malezije (UL L 122, 11.5.2011) 54

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 566/2011

z dne 8. junija 2011

o spremembi Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 692/2008 o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil ⁽³⁾ Komisiji nalaga uvedbo novega preskusnega postopka za maso delcev in število delcev, ki jih izpuščajo lahka vozila.

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil ⁽¹⁾ ter zlasti členov 4(4), 5(3) in 8 Uredbe,

(3) Direktiva Sveta 76/756/EGS z dne 27. julija 1976 o približevanju zakonodaje držav članic o vgradnji svetlobnih in svetlobno-signalnih naprav na motorna in priklopna vozila ⁽⁴⁾ iz varnostnih razlogov predpisuje uporabo svetilk za dnevno vožnjo. Učinek naprav, ki so med delovanjem vozil vedno prižgane, bi se moral odražati v izmerjenih emisijah onesnaževal in emisij ogljikovega dioksida (v nadaljnjem besedilu: CO₂).

ob upoštevanju Direktive št. 2007/46/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (Okvirna direktiva) ⁽²⁾ ter zlasti člena 39(2) Direktive,

(4) Tveganje nedovoljenih posegov v filtre za trdne delce pri dizelskih motorjih (v nadaljnjem besedilu: DPF) in njihove popolne odpovedi zahtevajo spremljanje DPF, ne glede na preseganje veljavne mejne vrednosti OBD.

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (ES) št. 715/2007 določa skupne tehnične zahteve za podelitev homologacije za motorna vozila (v nadaljnjem besedilu: vozila) in nadomestne dele glede na njihove emisije ter pravila za skladnost v uporabi, trajnost naprav za uravnavanje onesnaževanja, vgrajene sisteme za diagnostiko (v nadaljnjem besedilu: OBD), merjenje porabe goriva ter dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil.

(5) Zaradi trajne narave mora biti nadzor električnih tokokrogov izvzet iz poročanja, ki izhaja iz zahtev glede učinkovitosti sistema OBD med uporabo.

(2) Uredba Komisije (ES) št. 692/2008 z dne 18. julija 2008 o izvajanju in spremembi Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o homologaciji motornih

(6) Zaradi majhne pogostosti voznih situacij, med katerimi je mogoče upravljati nadzorne enote sistema tlačne polnitve ali nadzorne enote, pri katerih je potreben hladni zagon, so potrebne posebne zahteve za delovanje teh nadzornih enot.

(7) Uskladiti je treba statistične pogoje, pod katerimi se privzeto ocenjuje skladnost z zahtevami glede učinkovitosti med uporabo.

⁽¹⁾ UL L 171, 29.6.2007, str. 1.

⁽²⁾ UL L 263, 9.10.2007, str. 1.

⁽³⁾ UL L 199, 28.7.2008, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 262, 27.9.1976, str. 1.

- (8) Če se z neposrednim spremljanjem emisij dušikovih oksidov (v nadaljnjem besedilu: NO_x) zazna nedovoljen poseg v sistem selektivne katalitične redukcije (v nadaljnjem besedilu: SCR), je treba boljše opredeliti pogoje, pod katerimi se aktivira prisila voznika sistema SCR.
- (9) Pojasniti je treba evidentiranje aktivacije sistema za prisilo voznika v zvezi z morebitno prihodnjo uporabo teh podatkov pri tehničnih pregledih.
- (10) Zaščita računalniškega nadzora emisij pred nedovoljenimi posegi mora biti odprta za tehnične izboljšave zaradi inovacij.
- (11) Evidentiranje in sporočanje podatkov sta bistvena dela obveznega vgrajenega sistema za diagnostiko in ju ni dovoljeno opustiti zaradi zatrtih pomanjkljivosti, zlasti ne na sistematičen način, kadar proizvajalec izbere določene standarde za komunikacijo na vozilu ali z vozila.
- (12) Potrebna so dodatna pojasnila v zvezi s podrobnostmi informacij, ki jih je treba zagotoviti v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2007, da se zagotovi učinkovita konkurenca na trgu storitev informiranja o popravilu in vzdrževanju vozil ter da se natančno opredeli, da zadevno informiranje zajema tudi informacije, ki jih je treba zagotoviti neodvisnim izvajalcem, ki niso serviserji, tako da lahko neodvisni trg popravi in vzdrževanja vozil kot celota konkurira pooblaščenim trgovcem, ne glede na to, ali da proizvajalec vozila te informacije trgovcem in pooblaščenim serviserjem na voljo neposredno ali ne.
- (13) Medtem ko proizvajalci vozil ob upoštevanju načela sorazmernosti ne bi smeli biti prisiljeni v zbiranje podatkov o spremembah posameznih vozil od tretjih oseb izključno za namene Uredbe (ES) št. 715/2007, bi morali neodvisni izvajalci za zagotovitev konkurenčnega trga popravil in vzdrževanja prejemati posodobitve podatkov o sestavnih delih vozil v obsegu, v katerem so ti na voljo pooblaščenim trgovcem in serviserjem.
- (14) Delovne enote so pomembne tehnične informacije o popravilih in vzdrževanju za neodvisne izvajalce. Pojasnitev, da so delovne enote zajete v členu 6 Uredbe (ES) št. 715/2007, bo ustvarila trgovinsko gotovost za akterje na trgu.
- (15) Kadar proizvajalci vozil določijo, da se evidenca o popravilu in vzdrževanju ne hrani več v fizični obliki – ki jo lastnik vozila lahko pokaže neodvisnim serviserjem, da lahko ti vnesejo informacije o izvedenem popravilu in vzdrževanju – v vozilu, temveč v centralni zbirki podatkov proizvajalca vozila, mora biti ta evidenca, s soglasjem lastnika vozila, dostopna tudi neodvisnemu serviserju, da lahko ta še naprej vodi popolno evidenco o opravljenih popravilih in vzdrževanju, lastnik vozila pa ima tako dokazilo o opravljenem delu v enem samem dokumentu.
- (16) Zaradi prilagoditve inovacijam in prihranka stroškov je potrebna večja prožnost pri reprogramiranju krmilnih enot vozila ter izmenjavi podatkov med proizvajalci vozil in neodvisnimi izvajalci.
- (17) Zagotoviti je treba, da so vozila, homologirana v skladu z upoštevanim pravilnikom Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (v nadaljnjem besedilu: UN/ECE), ki je enakovreden zahtevam za emisije iz Uredbe (ES) št. 715/2007 in Uredbe (ES) št. 692/2008 ter izpolnjuje zahteve navedenih uredb glede dostopa do informacij, homologirana v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2007 brez upravnih bremen.
- (18) Ker trenutno ni skupnega strukturiranega postopka za izmenjavo podatkov o sestavnih delih vozil med proizvajalci vozil in neodvisnimi izvajalci, je primerno, da se razvijejo načela za to izmenjavo. Evropski odbor za standardizacijo (v nadaljnjem besedilu: CEN) mora razviti prihodnji skupni strukturirani postopek o standardizirani obliki izmenjanih podatkov kot uradni standard, pri čemer mandat, podeljen CEN, vnaprej ne določa ravni podrobnosti, ki jih bo ta standard zagotavljal. Delo CEN-a mora zlasti pa odražati interese in potrebe proizvajalcev vozil in neodvisnih izvajalcev ter raziskati rešitve, kot so odprte oblike zapisov, opisane z vrsto dobro opredeljenih metapodatkov, da se pospeši prilagoditve obstoječe IT infrastrukture.
- (19) Uredbi (EU) št. 715/2007 in (EU) št. 692/2008 je treba zato ustrezno spremeniti.
- (20) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Tehničnega odbora za motorna vozila –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 715/2007 se spremeni tako:

1. Člen 6 se spremeni tako:

(a) Odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Informacije iz odstavka 1 vsebujejo:

(a) nedvoumno identifikacijo vozil;

(b) priročnike za vzdrževanje, vključno z evidenco popravil in vzdrževanja;

- (c) tehnične priročnike;
- (d) informacije o sestavnih delih in diagnozah (kot so npr. najmanjše in največje teoretične vrednosti meritev);
- (e) vezalne načrte;
- (f) kode za diagnozo napak (vključno s posebnimi kodami proizvajalca);
- (g) identifikacijsko številko za umerjanje programske opreme, ki velja za tip vozila;
- (h) informacije dobavljene z zaščitenimi orodji in opremo ter v zvezi z njimi;
- (i) informacije o zapisih podatkov ter podatke o dvosmernem spremljanju in preskušanju, in
- (j) standardne delovne enote ali časovne roke za naloge popravila in vzdrževanja, če so pooblaščenim trgovcem ali serviserjem proizvajalca dane na voljo neposredno ali prek tretje osebe.“

(b) Doda se odstavek 8:

„8. Kadar se evidenca o popravilu in vzdrževanju vozila vodi v centralni zbirki podatkov proizvajalca vozila ali v njegovem imenu, se neodvisnim serviserjem, odobrenim in pooblaščenim v skladu s točko 2.2 iz Priloge XIV k Uredbi Komisije (ES) št. 692/2008 (*), omogoči brezplačen dostop do takih evidenc in pod enakimi pogoji kot odobrenim trgovcem ali serviserjem, da lahko vnesejo informacije o izvedenem popravilu in vzdrževanju.

(*) UL L 199, 28.7.2008. str. 1.“

2. V členu 7 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Proizvajalci dajo informacije o popravilu in vzdrževanju vozil, vključno s transakcijskimi storitvami, kot sta reprogramiranje ali tehnična pomoč, na voljo na urni, dnevni, mesečni in letni osnovi, pri čemer so pristojbine za dostop do takšnih informacij odvisne od obdobja, za katero se zagotovi dostop. Poleg dostopa na časovni osnovi lahko proizvajalci ponudijo dostop na osnovi transakcije, za katerega se pristojbine zaračunavajo na podlagi opravljene transakcije in ne na podlagi časa za katerega je dostop zagotovljen. Če proizvajalci ponudijo oba dostopa, neodvisni serviserji izberejo bodisi dostop na časovni osnovi bodisi dostop na osnovi transakcij.“

3. V Prilogi I se črtajo opombi 1 in 2 v tabeli 1 ter opombe 1, 2 in 5 v tabeli 2.

Člen 2

Uredba (ES) št. 692/2008 se spremeni:

1. V členu 2 se doda točka 33:

„33. ‚hladni zagon‘ pomeni, da je temperatura hladilne tekočine motorja (ali enakovredna temperatura) ob zagonu motorja največ 35 °C in največ 7 K višja od temperature okolja (če je primerno).“

2. V členu 6(1) se dodata četrti in peti pododstavek:

„Šteje se, da so zadevne zahteve izpolnjene, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) izpolnjene so zahteve iz člena 13;

(b) vozilo je bilo homologirano v skladu s spremembami 06 Pravilnika UN/ECE št. 83 in spremembami 01 Pravilnika UN/ECE št. 101 ter v primeru vozil z motorji na kompresijski vžig v skladu s spremembami 03 Pravilnika UN/ECE št. 24, del III.

V primeru iz četrtega pododstavka se prav tako uporablja člen 14.“

3. V členu 10(1) se dodata tretji in četrti pododstavek:

„Zadevne zahteve veljajo za izpolnjene, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) izpolnjene so zahteve iz člena 13;

(b) nadomestne naprave za uravnavanje onesnaževanja so bile odobrene v skladu s pravilnikom UN/ECE št. 103.

V primeru iz tretjega pododstavka se prav tako uporablja člen 14.“

4. Člen 13(9) se nadomesti z:

„9. Ustanovi se Forum o dostopu do informacij o vozilih (v nadaljevanju ‚Forum‘).

Forum preuči, ali dostop do informacij vpliva na napredek pri zmanjševanju kraj avtomobilov, in pripravi priporočila za izboljšanje zahtev v zvezi z dostopom do informacij. Forum zlasti svetuje Komisiji o uvedbi postopka za odobritve in pooblastitve neodvisnih izvajalcev, s katerim jim akreditirane organizacije zagotovijo dostop do informacij o varnostni vozil.

Komisija se lahko odloči, da razprave in ugotovitve Foruma obravnava kot zaupne.“

5. Priloge I, III, IV, VIII, IX, XI, XII, XIV, XVI in XVIII se spremenijo v skladu s Prilogo I k tej uredbi.

6. Priloga II se nadomesti z besedilom iz Priloge II k tej uredbi.

Člen 3

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 8. junija 2011

Za Komisijo
Predsednik
José Manuel BARROSO

PRILOGA I

Spremembe Uredbe (ES) št. 692/2008

1. Priloga I se spremeni:

(a) Točka 2.3.1 se nadomesti z naslednjim:

„2.3.1. Vsa vozila z računalniškim nadzorom emisij morajo biti zaščitena pred spremembami, ki jih ni odobril proizvajalec. Proizvajalec odobri spremembe, če so te potrebne zaradi diagnoze, servisiranja, pregleda, dodatnega opremljanja ali popravila vozila. Vse računalniške kode ali obratovalni parametri, ki jih je mogoče reprogramirati, morajo biti zaščiteni pred nedovoljenimi posegi z ravno zaščito iz določb standarda ISO 15031-7 z dne 15. marca 2001 (SAE J2186 iz oktobra 1996). Vsi odstranljivi kalibracijski pomnilniški čipi morajo biti zaprti v svojem ohišju, ki je zapečaten ali zaščiteno z elektronskimi algoritmi, in jih ne sme biti mogoče menjati brez uporabe posebnega orodja in postopkov. Na tak način so lahko zaščitene samo značilnosti, ki so neposredno povezane s kalibracijo emisij ali preprečevanjem kraje vozila.“

(b) Slika I.2.4 se nadomesti z naslednjim:

Uporaba preskusnih zahtev za homologacijo in razširitve

	Vozila z motorji na prisilni vžig, vključno s hibridnimi vozili							Vozila z motorji na kompresijski vžig, vključno s hibridnimi vozili		
	Vozila z enogorivnim motorjem				Vozila z dvogorivnim motorjem ⁽¹⁾			Vozila s prilagodljivim tipom goriva ⁽¹⁾	Vozila s prilagodljivim tipom goriva	Vozila z enogorivnim motorjem
Referenčna goriva	Bencin (E5)	UNP	ZP/biometan	Vodik	Bencin (E5)	Bencin (E5)	Bencin (E5)	Bencin (E5)	Dizelsko gorivo (B5)	Dizelsko gorivo (B5)
					UNP	ZP/biometan	Vodik	Etanol (E85)	Biodizel	
Plinasta onesnaževala (preskus tipa 1)	Da	Da	Da		Da (obe gorivi)	Da (obe gorivi)	Da (samo bencin) ⁽²⁾	Da (obe gorivi)	Da (samo B5) ⁽²⁾	Da
Masa trdnih delcev in število trdnih delcev (preskus tipa 1)	Da	—	—		Da (samo bencin)	Da (samo bencin)	Da (samo bencin) ⁽²⁾	Da (obe gorivi)	Da (samo B5) ⁽²⁾	Da
Emisije v prostem teku motorja (preskus tipa 2)	Da	Da	Da		Da (obe gorivi)	Da (obe gorivi)	Da (samo bencin) ⁽²⁾	Da (obe gorivi)	—	—
Emisije iz okrova ročične gredi (preskus tipa 3)	Da	Da	Da		Da (samo bencin)	Da (samo bencin)	Da (samo bencin) ⁽²⁾	Da (bencin)	—	—
Emisije izhlapevanja (preskus tipa 4)	Da	—	—		Da (samo bencin)	Da (samo bencin)	Da (samo bencin) ⁽²⁾	Da (bencin)	—	—
Trajnost (preskus tipa 5)	Da	Da	Da		Da (samo bencin)	Da (samo bencin)	Da (samo bencin) ⁽²⁾	Da (bencin)	Da (samo B5) ⁽²⁾	Da
Emisije pri nizkih temperaturah (preskus tipa 6)	Da	—	—		Da (samo bencin)	Da (samo bencin)	Da (samo bencin) ⁽²⁾	Da (obe gorivi) ⁽³⁾		
Skladnost v prometu	Da	Da	Da		Da (obe gorivi)	Da (obe gorivi)	Da (samo bencin) ⁽²⁾	Da (obe gorivi)	Da (samo B5) ⁽²⁾	Da
Vgrajene naprave za diagnostiko	Da	Da	Da		Da	Da	Da	Da	Da	Da

	Vozila z motorji na prisilni vžig, vključno s hibridnimi vozili							Vozila z motorji na kompresijski vžig, vključno s hibridnimi vozili		
	Vozila z enogorivnim motorjem				Vozila z dvogorivnim motorjem ⁽¹⁾			Vozila s prilagodljivim tipom goriva ⁽¹⁾	Vozila s prilagodljivim tipom goriva	Vozila z enogorivnim motorjem
Emisije CO ₂ in poraba goriva	Da	Da	Da		Da (obe gorivi)	Da (obe gorivi)	Da (samo bencin)	Da (obe gorivi)	Da (samo B5) ⁽²⁾	Da
Motnost izpušnih plinov	—	—	—		—	—	—	—	Da (samo B5) ⁽²⁾	Da

⁽¹⁾ Kjer je vozilo z dvogorivnim motorjem kombinirano z vozilom s prilagodljivim tipom goriva, se uporabljata oba niza preskusnih zahtev.

⁽²⁾ Ta določba ječasna. Nadaljnje zahteve za biodizel in vodik bodo predlagane pozneje.

⁽³⁾ Preskus samo z bencinom pred datumi iz člena 10(6) Uredbe (ES) št. 715/2007. Po teh datumih se preskus izvede z obema vrstama goriva. Uporabiti je treba preskusno referenčno gorivo iz oddelka B Priloge IX (E75).“

(c) V Dodatku 3 se točka 3.4.8 nadomesti z naslednjim:

„3.4.8. Doseg vozila z električnim pogonom km (v skladu s Prilogo 9 k Pravilniku UN/ECE št. 101)“

(d) V Dodatku 4 se točka 3.2. nadomesti z naslednjim:

„3.2 Pogoji dostopa (tj. trajanje dostopa, cena dostopa na urni, dnevni, mesečni in letni osnovi ter za posamezno transakcijo) do spletnih mest iz oddelka 3.1):“

(e) V Dodatku 6 se h ključu tabele 1 doda naslednje:

„Standard emisij „Euro 5b“ = celotne zahteve za emisije Euro 5, vključno s spremenjenim postopkom merjenja za trdne delce, standardom za število delcev in preskusom emisij pri nizki temperaturi z biogorivom za vozila s prilagodljivim tipom goriva.

Standard emisij „Euro 6b“ = celotne zahteve za emisije Euro 6, vključno s spremenjenim postopkom merjenja za trdne delce, standardom za število delcev in preskusom emisij pri nizki temperaturi z biogorivom za vozila s prilagodljivim tipom goriva.

Euro 5 standardi za vgrajene naprave za diagnostiko = osnovne zahteve Euro 5 za vgrajene naprave za diagnostiko, brez razmerja učinkovitosti med uporabo (IUPR), spremljanja dušikovih oksidov pri vozilih s pogonom na bencin in poostrenih mejnih vrednosti za trdne delce (PM) pri dizelskih vozilih.

Euro 6 standardi za vgrajene naprave za diagnostiko = celotne zahteve Euro 6 za vgrajene naprave za diagnostiko.“

2. Priloga III se spremeni:

(a) Točka 3.1 se nadomesti z:

„3.1. Uporabljajo se tehnične zahteve iz Priloge 4 k Pravilniku UN/ECE št. 83 z izjemami iz točk od 3.2 do 3.12. Od datumov iz drugega stavka člena 10(6) Uredbe (ES) št. 715/2007 se masa trdnih delcev (PM) in število trdnih delcev (P) določita v skladu s postopkom preskusa emisij iz oddelka 6 Priloge 4a k Pravilniku UN/ECE št. 83, sprememb 05, dodatka 07, pri čemer se uporablja preskusna oprema iz točk 4.4 in 4.5.“

(b) V točki 3.4 se doda naslednje:

„Za etanol (E75) ($C_1 H_{2.61} O_{0.329}$) $d = 0,886 \text{ g/l}$ “

(c) Tabela v točki 3.8 se nadomesti z naslednjim:

„Gorivo	X
Bencin (E5)	13,4
Dizelsko gorivo (B5)	13,5
UNP	11,9
ZP/biometan	9,5
Etanol (E85)	12,5
Etanol (E75)	12,7“

(d) V točki 3.10 se doda naslednje:

„ $Q_{THC} = 0,886$ pri etanolu (E75)“

(e) Doda se naslednja točka 3.14:

„3.14. Od datumov iz člena 2 Direktive Komisije 2008/89/ES (*) so svetilke za dnevno vožnjo na vozilu, kot so opredeljene v oddelku 2 Pravilnika UN/ECE št. 48 (**), med preskusnim ciklom prižgane. Preskušano vozilo mora biti opremljeno s sistemom svetilk za dnevno vožnjo z največjo porabo električne energije med vsemi sistemi svetilk za dnevno vožnjo, ki jih proizvajalec vgrajuje v vozila iz skupine, ki jo predstavlja homologirano vozilo. Proizvajalec mora v zvezi s tem homologacijskim organom predložiti ustrezno tehnično dokumentacijo.

(*) UL L 257, 25.9.2008, str. 14.

(**) UL L 135, 23.5.2008, str. 1.“

3. V Prilogi IV se točka 2.2 v Dodatku 1 nadomesti z naslednjim:

„2.2. Atomska razmerja, določena v točki 5.3.7.3, se razumejo na naslednji način:

Hcv = atomsko razmerje med vodikom in ogljikom

— za bencin (E5) 1,89

— za UNP 2,53

— za ZP/biometan 4,0

— za etanol (E85) 2,74

— za etanol (E75) 2,61

Ocv = atomsko razmerje med kisikom in ogljikom

— za bencin (E5) 0,016

— za UNP 0,0

— za ZP/biometan 0,0

— za etanol (E85) 0,39

— za etanol (E75) 0,329“

4. V Prilogi VIII se točka 2.3 nadomesti z naslednjim:

„2.3. Mejne vrednosti, navedene v točki 5.3.5.2 Pravilnika UN/ECE št. 83, se nanašajo na mejne vrednosti iz table 4 v Prilogi 1 k Uredbi (ES) št. 715/2007.“

5. Na koncu oddelka B Priloge IX se besedilo „Specifikacija referenčnega goriva bo pripravljena pred datumi, ki so določeni v členu 10(6) Uredbe (ES) št. 715/2007“ nadomesti z naslednjo tabelo:

„Parameter	Enota	Mjerne vrednosti ⁽¹⁾		Preskusna metoda ⁽²⁾
		Spodnja	Zgornja	
Raziskovalno oktansko število, RON		95	—	EN ISO 5164
Motorsko oktansko število, MON		85	—	EN ISO 5163
Gostota pri 15 °C	kg/m ³	poročilo		EN ISO 12185
Parni tlak	kPa	50	60	EN ISO 13016-1 (DVPE)
Vsebnost žvepla ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	mg/kg	—	10	EN ISO 20846 EN ISO 20884
Oksidacijska stabilnost	minute	360	—	EN ISO 7536
Vsebnost obstoječega lepila (izprano s topilom)	mg/100ml	—	4	EN ISO 6246
Videz se ugotavlja pri temperaturi okolice ali pri temperaturi 15 °C, kar je višje.		čist in svetel, brez vidnih suspenzij ali usedlin onesnaževal		vizualni pregled
Etanol in višji alkoholi ⁽⁷⁾	% (V/V)	70	80	EN 1601 EN 13132 EN 14517
Višji alkoholi (C ₃ - C ₈)	% (V/V)	—	2	
Metanol		—	0,5	
Bencin ⁽⁵⁾	% (V/V)	ravnotežje		EN 228
Fosfor	mg/l	0,30 ⁽⁶⁾		ASTM D 3231 EN 15487
Vsebnost vode	% (V/V)	—	0,3	ASTM E 1064 EN 15489

Parameter	Enota	Mejne vrednosti ⁽¹⁾		Preskusna metoda ⁽²⁾
		Spodnja	Zgornja	
Vsebnost anorganskih kloridov	mg/l	—	1	ISO 6227 - EN 15492
pHe		6,50	9	ASTM D 6423 EN 15490
Korozija bakrenega traku (3h pri 50 °C)	ocena	razred 1		EN ISO 2160
Kislost (izražena kot očetna kislina CH ₃ COOH)	% (m/m)		0,005	ASTM D1613 EN 15491
	mg/l		40	
Razmerje ogljik/vodik		poročilo		
Razmerje ogljik/kisik		poročilo		

⁽¹⁾ Vrednosti, navedene v specifikacijah, so „prave vrednosti“. Pri določanju njihovih mejnih vrednosti so bile uporabljene določbe standarda ISO 4259 „Naftni izdelki – Določanje in uporaba natančnih podatkov v zvezi s preskusnimi metodami“, pri določanju najmanjše vrednosti pa je bila upoštevana najmanjša razlika 2R nad nič; pri določanju največje in najmanjše vrednosti je najmanjša razlika 4R (R = ponovljivost). Ne glede na ta postopek, potreben iz tehničnih razlogov, si mora proizvajalec goriv prizadevati doseči ničelno vrednost, kadar je določena največja vrednost 2R, in povprečno vrednost, kadar sta navedeni zgornja in spodnja mejna vrednost. Če obstaja dvom, ali gorivo izpolnjuje zahteve, se uporabijo določbe standarda ISO 4259.

⁽²⁾ V primeru spora se za rešitev spora in razlago rezultatov na podlagi natančnosti preskusne metode uporabijo postopki iz standarda EN ISO 4259.

⁽³⁾ V primeru nacionalnega spora glede vsebnosti žvepla se sklicuje na standard EN ISO 20846 ali EN ISO 20884, podobno sklicu v nacionalni prilogi k standardu EN 228.

⁽⁴⁾ Zapiše se dejanska vsebnost žvepla v gorivu za preskus tipa 6.

⁽⁵⁾ Vsebnost neosvinčenega bencina se lahko določi kot 100 minus vsota vsebnosti vode in alkoholov v odstotkih.

⁽⁶⁾ Temu referenčnemu gorivu se ne smejo namerno dodajati spojine, ki vsebujejo fosfor, železo, mangan ali svinec.

⁽⁷⁾ Etanol, ki izpolnjuje specifikacije iz standarda EN 15376, je edina kisikova spojina, ki se namerno doda temu referenčnemu gorivu.“

6. Priloga XI se spremeni:

(a) Doda se naslednja točka 2.14:

„2.14. Od 1. septembra 2011 se z odstopanjem točke 3.3.5 Priloge 11 k Pravilniku UN/ECE št. 83 lovnik delcev, kadar je nameščen kot samostojna enota ali vgrajen v kombinirano napravo za uravnavanje emisij, vedno spremlja najmanj glede popolne odpovedi ali odstranitve, če je slednja povzročila prekoračitev veljavnih mejnih vrednosti emisij. Spremlja se tudi za vsako odpoved, ki bi povzročila prekoračitev veljavnih mejnih vrednosti OBD.“

(b) Točka 3.3 se nadomesti z naslednjim:

„3.3. Homologacijski organ ne ugotovi zahtevi za podelitev homologacije za sistem s pomanjkljivostmi, če nadzorne naprave sploh ni ali ni zahtevanega evidentiranja in sporočanja podatkov, povezanih z nadzorno napravo.“

(c) Dodatek 1 se spremeni tako:

(i) Točki 3.1.7 in 3.1.8 se nadomestita z naslednjim:

„3.1.7 Proizvajalec najkasneje 18 mesecev po vstopu na trg prvega tipa vozila z IUPR v družini vgrajenih sistemov za diagnostiko in nato vsakih 18 mesecev dokaže homologacijskemu organu in na zahtevo Komisije, da so ti statistični pogoji izpolnjeni za vse nadzorne naprave, katerih podatke mora sporočiti vgrajeni sistem za diagnostiko v skladu s točko 3.6 tega dodatka. Za ta namen se za družine vgrajenih sistemov za diagnostiko z več kot 1 000 registracijami v Uniji, ki so predmet vzorčenja v času vzorčenja, postopek iz Priloge II uporablja brez poseganja v določbe točke 3.1.9 tega dodatka.“

Poleg zahtev iz Priloge II in ne glede na rezultate revizije iz oddelka 2 Priloge II organ, ki je podelil homologacijo, izvede preverjanja skladnosti v prometu za IUPR iz Dodatka 1 k Prilogi II na primernem številu naključno določenih primerov. „Primerno število naključno določenih primerov“ pomeni, da ima ta ukrep odvrtačilni učinek na neskladnost z zahtevami oddelka 3 te priloge ali predložitev prilagojenih, napačnih ali nereprezentativnih podatkov za revizijo. Če ni posebnih okoliščin in lahko homologacijski organi to dokažejo, se naključno preverjanje skladnosti v prometu pri 5 % homologiranih družin vgrajenih sistemov za diagnostiko šteje za zadostno za potrditev skladnosti

s to zahtevo. V ta namen se lahko homologacijski organi s proizvajalcem dogovorijo o zmanjšanje dvojnega preskušanja določene družine vgrajenih sistemov za diagnostiko, če takšni dogovori ne ovirajo odvratilnega učinka preverjanja skladnosti v prometu, ki ga izvede homologacijski organ, na neskladnost z zahtevami oddelka 3 te priloge. Podatki, ki jih države članice zberejo v okviru programov nadzornega preskušanja, se lahko uporabijo za preverjanja skladnosti v prometu. Homologacijski organi Komisiji in drugim homologacijskim organom na zahtevo sporočijo podatke opravljenih revizij in naključnih preverjanj skladnosti v prometu, vključno z metodologijo, uporabljeno za identifikacijo tistih primerov, pri katerih se izvede naključno preverjanje skladnosti v prometu.

3.1.8 Za celoten preskusni vzorec vozil mora proizvajalec ustreznim organom sporočiti vse podatke o učinkovitosti med uporabo, ki jih mora poročati vgrajeni sistem za diagnostiko v skladu s točko 3.6 tega dodatka, skupaj z identifikacijo vozila, ki se preskuša, in metodologijo, ki se uporablja za izbiro vozil za preskušanje. Homologacijski organ, ki podeli homologacijo, te podatke in rezultate statističnega vrednotenja na zahtevo predloži Komisiji in drugim homologacijskim organom.“

(ii) Doda se naslednja točka 3.1.10:

„3.1.10. Neizpolnjevanje zahtev točke 3.1.6, ugotovljeno s preskusi, opisanimi v točki 3.1.7 ali 3.1.9, se šteje za kršitev, za katero so predpisane kazni iz člena 13 Uredbe (ES) št. 715/2007. To sklicevanje ne omejuje uporabe takih kazni za kršitve drugih določb Uredbe (ES) št. 715/2007 ali te uredbe, ki se ne nanašajo izrecno na člen 13 Uredbe (ES) št. 715/2007.“

(iii) V točki 3.3.2 se dodata naslednji točki (e) in (f):

„(e) Brez poseganja v zahteve za povečanje imenovalcev drugih nadzornih naprav se imenovalci nadzornih naprav naslednjih sestavnih delov povečajo, če in samo če se je vozni cikel začel s hladnim zagonom:

(i) temperaturni senzorji za tekočine (olje, hladilna tekočina motorja, gorivo, reagent SCR);

(ii) temperaturni senzorji za čisti zrak (zunanj zrak, vsesani zrak, polnilni zrak, polnilni zbiralnik);

(iii) temperaturni senzorji za izpušne pline (vračanje in hlajenje izpušnih plinov, visokotlačno polnjenje z izkoriščanjem energije izpušnih plinov, katalizator);

(f) Imenovalci nadzornih naprav sistema za nadzor tlaka polnilnega zraka se povečajo, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(i) če so izpolnjeni splošni pogoji imenovalcev;

(ii) če sistem za nadzor tlaka polnilnega zraka deluje 15 sekund ali več.“

(iv) Točka 3.6.2 se nadomesti z naslednjim:

„3.6.2. Za določene sestavne dele ali sisteme, ki imajo več nadzornih naprav, katerih podatke je treba sporočiti v skladu s to točko (npr. vrsta lambda sond 1 ima lahko več nadzornih naprav za odziv sond ali druge lastnosti sond), vgrajeni sistem za diagnostiko ločeno spremlja števec in imenovalce za vsako določeno nadzorno napravo, razen naprav za spremljanje okvar kratkega stika ali odprtega vezja, in sporoča samo ustreznega števca in imenovalca za določeno nadzorno napravo, ki ima najnižje številčno razmerje. Če imata dve ali več določenih nadzornih naprav enaka razmerja, se za določen sestavni del sporočita ustreznega števca in imenovalca določene nadzorne naprave, ki ima najvišji imenovalca.“

7. Priloga XII se spremeni:

(a) Točka 2.3 se nadomesti z naslednjim:

„2.3. Točka 5.2.4 Pravilnika UN/ECE št. 101 se glasi:

1. gostota: izmerjena na preskusnem gorivu po standardu ISO 3675 ali enakovredni metodi. Pri bencinu, dizelskem gorivu, biodizlu in etanolu (E85 in E75) se uporabi gostota, izmerjena pri 15 °C; pri utekočinjenem naftnem plinu (UNP) in zemeljskem plinu (ZP)/biometanu se uporabi referenčna gostota:

0,538 kg/l za UNP,

0,654 kg/m³ za ZP (3)

2. razmerje med vodikom, ogljikom in kisikom: uporabijo se nespremenljive vrednosti, in sicer:

C₁H_{1,89}O_{0,016} za bencin,

C₁H_{1,86}O_{0,005} za dizelsko gorivo,

C₁H_{2,525} za UNP (utekočinjeni naftni plin),

CH₄ for NG (zemeljski plin) in biometan,

C₁H_{2,74}O_{0,385} za etanol (E85),

C₁ H_{2,61} O_{0,329} za etanol (E75).“

(b) Doda se naslednja točka 3.5:

„3.5. Med preskusnim ciklom za določitev emisij CO₂ in porabe goriva vozila se uporablja določba točke 3.14 Priloge III.“

8. Priloga XIV se spremeni:

(a) V točki 2.1 se doda naslednje:

„Informacije o vseh delih vozila, s katerimi je proizvajalec vozila opremil vozilo, kot je opredeljeno z identifikacijsko številko vozila (VIN) in drugimi merili, kot so medosna razdalja, moč motorja, paket opreme ali možnosti, in ki jih je mogoče zamenjati z nadomestnimi deli, ki jih proizvajalec vozila nudi pooblaščenim serviserjem ali trgovcem ali tretjim osebam s sklicem na številko dela originalne opreme (OE), se zagotovijo v zbirki podatkov, ki je prosto dostopna neodvisnim izvajalcem.

Ta zbirka podatkov vsebuje VIN, številke delov originalne opreme (OE), poimenovanje delov OE, podatke o veljavnosti (veljavno od/do), navodila za vgradnjo in po potrebi strukturne značilnosti.

Informacije v zbirki podatkov se morajo redno posodabljati. Posodobitve morajo vključevati zlasti vse spremembe posameznih vozil po njihovi izdelavi, če so te informacije na voljo pooblaščenim trgovcem.“

(b) Točki 2.2 in 2.3 se nadomestita z naslednjim:

„2.2 Dostop do informacij o varnostnih značilnostih vozila, ki jih uporabljajo pooblaščenim trgovci in serviserji, se zagotovi neodvisnim izvajalcem zaščiten z varnostno tehnologijo v skladu z naslednjimi zahtevami:

(i) podatki se izmenjujejo ob zagotavljanju zaupnosti, celovitosti in zaščite pred ponovitvami;

(ii) uporablja se standard <https://ssl-tls> (RFC4346);

(iii) uporabljajo se varnostna potrdila v skladu z ISO 20828 za vzajemno potrjevanje neodvisnih izvajalcev in proizvajalcev;

(iv) zasebni ključ neodvisnega izvajalca mora biti zaščiten z varno strojno opremo.

Forum o dostopu do informacij o vozilih iz odstavka 9 člena 13 določi parametre za izpolnjevanje teh zahtev v skladu z najnovejšo tehnologijo.

Neodvisni izvajalec mora biti akreditiran in pooblaščen za dostop na podlagi dokumentov, ki dokazujejo, da opravlja zakonito poslovno dejavnost in ni bil obsojen za s tem povezane kriminalne dejavnosti.

2.3 Reprogramiranje krmilnih enot vozil, izdelanih po 31. avgustu 2010, se izvede v skladu z ISO 22900 ali SAE J2534, ne glede na datum homologacije. Za potrjevanje združljivosti aplikacij, specifičnih za proizvajalca, in komunikacijskih vmesnikov vozila (VCI), skladnih z ISO 22900 ali SAE J2534, proizvajalec ponudi bodisi vrednotenje neodvisno razvitih VCI bodisi informacije ter da na posodo morebitno posebno strojno opremo, ki jo proizvajalec VCI potrebuje za samostojno izvedbo takega vrednotenja. Pogoji člena 7(1) Uredbe (ES) št. 715/2007 se uporabljajo za pristojbine za tako vrednotenje ali informacije in strojno opremo.

Za vozila, izdelana pred 1. septembrom 2010, lahko proizvajalec ponudi bodisi popolno reprogramiranje v skladu z ISO 22900 ali SAE J2534 bodisi reprogramiranje preko prodaje ali izposoje lastniškega orodja. V slednjem primeru mora biti neodvisnim izvajalcem zagotovljen nediskriminatoren, hiter in sorazmeren dostop, orodje pa mora biti zagotovljeno v uporabni obliki. Določbe člena 7 Uredbe (ES) št. 715/2007 se uporabljajo za pristojbine za dostop do teh orodij.“

(c) Točka 2.8 se nadomesti z naslednjim:

„2.8. Proizvajalci določijo primerne in sorazmerne pristojbine za dostop do njihovih spletnih mest z informacijami o popravilu in vzdrževanju na urni, dnevni, mesečni in letni osnovi ter za dostop za posamezno transakcijo.“

9. Priloga XVI se spremeni:

(a) V točki 6.2 se doda naslednje:

„Za namene te točke se predvideva, da te okoliščine nastopijo, če se preseže veljavna mejna vrednost emisij NO_x iz tabele 1 v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 715/2007, pomnožena s faktorjem 1,5. Izjemoma se za vozilo, homologirano v skladu z začasnimi mejnimi vrednostmi za vgrajene naprave za diagnostiko Euro 6 iz točke 2.3.2 Priloge XI k tej uredbi, predvideva, da te okoliščine nastopijo, če se veljavna mejna vrednost NO_x iz tabele 2 v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 715/2007 preseže za najmanj 100 mg. Emisije NO_x med preskusom za dokazovanje skladnosti s temi zahtevami ne smejo za več kot 20 % presegati vrednosti iz prvega in drugega stavka.“

(b) Točka 7.1 se nadomesti z naslednjim:

„7.1. Kadar je naveden sklic na to točko, se shrani neizbrisljiv identifikator parametra (PID), ki določa razlog za vključitev sistema za prisilo in razdaljo, ki jo je vozilo prevozilo med vključitvijo sistema za prisilo. Vozilo ohrani zapis o PID vsaj 800 dni ali 30 000 km delovanja vozila. PID se zagotovi na zahtevo univerzalnega diagnostičnega orodja prek serijskega vmesnika na standardnem konektorju za diagnostiko, v skladu z določbami točke 6.5.3.1 Dodatka 1 v Prilogi 11 k Pravilniku UN/ECE št. 83 in točke 2.5 Dodatka 1 v Prilogi XI k tej uredbi. Od datumov iz člena 17 se informacije, shranjene v PID, povežejo z obdobjem skupnega delovanja vozila, med katerim so nastale, z natančnostjo najmanj 300 dni ali 10 000 km.“

10. V Prilogi XVIII se točka 3.4.8 nadomesti z naslednjim:

„3.4.8. Doseg vozila z električnim pogonom km (v skladu s Prilogo 9 k Pravilniku UN/ECE št. 101)“

PRILOGA II

„PRILOGA II

SKLADNOST V PROMETU

1. UVOD
- 1.1 Ta priloga določa emisije iz izpušne cevi in zahteve OBD (vključno z IUPR_M) za skladnost v prometu za tipe vozil, homologirane v skladu s to uredbo.
2. PRESOJA SKLADNOSTI V PROMETU
- 2.1 Homologacijski organ izvede presojo skladnosti v prometu na osnovi vseh pomembnih informacij, ki jih ima proizvajalec, po enakih postopkih kot za skladnost proizvodnje, določenih v členu 12(1) in (2) Direktive 2007/46/ES ter v točkah 1 in 2 Priloge X k navedeni direktivi. Informacije iz nadzornih preskusov homologacijskega organa in države članice lahko dopolnjujejo poročilo o spremljanju v prometu, ki ga predloži proizvajalec.
- 2.2 Slika iz točke 9 Dodatka 2 k tej prilogi, in slika 4/2 iz Dodatka 4 k Pravilniku UN/ECE št. 83 (samo za emisije iz izpušne cevi) prikazujeta postopek za preverjanje skladnosti v prometu. Postopek za preverjanje skladnosti v prometu je opisan v Dodatku 3 k tej prilogi.
- 2.3 Proizvajalec na zahtevo homologacijskega organa kot del informacij za nadzor skladnosti v prometu homologacijskemu organu predloži poročilo o garancijskih zahtevkih, garancijskih popravilih in napakah vgrajenega sistema za diagnostiko, ki so bile zabeležene med servisiranjem, in sicer v obliki, ki je bila dogovorjena ob homologaciji. Informacije morajo vključevati pogostost in vsebino napak pri sestavnih delih in sistemih, ki so povezani z emisijami. Poročila se v obdobju, ki je določeno v členu 9(4) te uredbe, predložijo vsaj enkrat letno za vsak model vozila.
- 2.4 **Parametri, ki opredeljujejo družine vozil v prometu glede na emisije iz izpušne cevi**

Družina v prometu se lahko opredeli po osnovnih parametrih konstrukcije, ki morajo biti skupni vozilom v družini. Skladno s tem v isto družino v prometu spadajo tisti tipi vozil, ki imajo skupne, ali v mejah navedenih dovoljenih odstopanj, naslednje parametre:
- 2.4.1 proces zgorevanja (2-taktni, 4-taktni, rotacijski);
- 2.4.2 število valjev;
- 2.4.3 konfiguracija valjev (vrstni motor, V-motor, radialni motor, motor z nasprotno ležečimi valji, drugo); naklon ali usmeritev valjev ni merilo,
- 2.4.4 način dovoda goriva v motor (tj. posredno ali neposredno vbrizgavanje);
- 2.4.5 vrsta hladilnega sistema (zrak, voda, olje);
- 2.4.6 način dovoda zraka (sesalni motor, tlačno polnjeni motor);
- 2.4.7 gorivo, za katerega je motor zasnovan (bencin, dizelsko gorivo, ZP, UNP itd.); vozila z dvogorivnim motorjem so lahko razvrščena v skupino vozil z eno vrsto goriva, če jim je ena vrsta goriva skupna;
- 2.4.8 vrsta katalizatorja (tristezni, redukcijski lovilnik, SCR, redukcijski katalizator ali drugo);
- 2.4.9 vrsta lovilnika trdnih delcev (z ali brez);
- 2.4.10 vračanje izpušnih plinov v valj (z ali brez, hlajeno ali nehajeno), in
- 2.4.11 prostornina valja največjega motorja v družini minus 30 odstotkov.
- 2.5 **Zahtevane informacije**

Homologacijski organ opravi presojo skladnosti vozil v prometu na podlagi podatkov, ki jih predloži proizvajalec. Ti podatki morajo vsebovati predvsem naslednje:
- 2.5.1 ime in naslov proizvajalca;
- 2.5.2 ime, naslov, telefonsko številko in številko faksa ter elektronski naslov pooblaščenega zastopnika za področja, ki jih vključujejo podatki proizvajalca;
- 2.5.3 imena modelov vozil, ki so vključena v podatke proizvajalca;
- 2.5.4 kadar je primerno, seznam tipov vozil, ki jih vključujejo podatki proizvajalca, tj. za emisije iz izpušne cevi skupina družin v prometu v skladu s točko 2.4, in za OBD in IUPR_M družina vgrajenih sistemov za diagnostiko (OBD) v skladu z Dodatkom 2 k Prilogi XI;

- 2.5.5 kode identifikacijske številke vozila (VIN), ki se uporabljajo za te tipe vozil znotraj družine (predpona VIN);
- 2.5.6 številke homologacij, ki se uporabljajo za te tipe vozil znotraj družine, vključno s številkami vseh razširitev ter večjih sprememb/odpoklicev (predelav), kadar je primerno;
- 2.5.7 podrobnosti razširitev, večjih sprememb/odpoklicev za vozila, ki jih vključujejo podatki proizvajalca (če to zahteva homologacijski organ);
- 2.5.8 obdobje, v katerem je proizvajalec zbiral podatke;
- 2.5.9 obdobje proizvodnje vozil, vključeno v podatke proizvajalca (npr. vozila, izdelana v koledarskem letu 2007);
- 2.5.10 postopek proizvajalca za preverjanje skladnosti v prometu, vključno z:
- (i) načinom določanja položaja vozil;
 - (ii) merili za izbiro in zavrnitev vozil;
 - (iii) tipi preskusov in preskusnimi postopki, uporabljenimi v programu;
 - (iv) merili proizvajalca za sprejem/zavrnitev skupine družin;
 - (v) geografskimi območji, na katerih je proizvajalec zbiral podatke;
 - (vi) velikostjo vzorca in uporabljenim načrtom vzorčenja;
- 2.5.11 rezultati postopka preverjanja skladnosti v prometu, vključno z:
- (i) identifikacijo vozil, vključenih v program (preskušanih ali ne). Identifikacija mora vključevati:
 - ime modela,
 - identifikacijsko številko vozila (VIN),
 - registrsko številko vozila,
 - datum izdelave,
 - regijo uporabe (če je znana),
 - nameščene pnevmatike (samo za emisije iz izpušne cevi);
 - (ii) razlogi za izločitev vozila iz vzorca;
 - (iii) podatki o vzdrževanju vsakega vozila iz vzorca (vključno s kakršnimi koli predelavami);
 - (iv) podatki o popravilih vsakega vozila iz vzorca (če so znani);
 - (v) podatki o preskusu, ki vključujejo:
 - datum preskusa/prenosa,
 - kraj preskusa/prenosa,
 - število prevoženih kilometrov na števcu;
 - (vi) podatki o preskusu samo za emisije iz izpušne cevi:
 - specifikacije preskusnega goriva (npr. preskusno referenčno gorivo ali komercialno gorivo),
 - preskusni pogoji (temperatura, vlažnost zraka, vztrajnostna masa dinamometra),
 - nastavitve dinamometra (npr. nastavitve moči),
 - rezultati preskusa (za najmanj tri različna vozila iz vsake družine vozil);
 - (vii) podatki o preskusu samo za IUPR_M:
 - vsi zahtevani podatki, preneseni z vozila,
 - za vsako nadzorno napravo, ki se poroča, razmerje učinkovitosti med uporabo IUPR_M;
- 2.5.12 zapise prikazov vgrajenega sistema za diagnostiko (OBD);

2.5.13 za vzorčenje IUPR_M naslednje:

- povprečje razmerij učinkovitosti med uporabo IUPR_M vseh izbranih vozil za vsako nadzorno napravo v skladu s točkama 3.1.4 in 3.1.5 Dodatka 1 k Prilogi XI;
- odstotek izbranih vozil, pri katerih je IUPR_M večje ali enako najmanjši vrednosti, ki velja za nadzorno napravo, v skladu s točkama 3.1.4 in 3.1.5 Dodatka 1 k Prilogi XI.

3. IZBIRA VOZIL ZA PREVERJANJE SKLADNOSTI V PROMETU

3.1 Podatki, ki jih zbere proizvajalec, morajo biti dovolj izčrpani, da je mogoče oceniti delovanje vozila v prometu pri običajnih pogojih uporabe. Proizvajalec izbere vzorce iz vsaj dveh držav članic z bistveno različnimi pogoji uporabe vozila (razen če se vozilo prodaja samo v eni državi članici). Pri izbiri držav članic se upoštevajo dejavniki, kot so razlike med gorivi, okoljski pogoji, povprečne hitrosti na cestah in porazdelitev vožnje po mestu/avtocesti.

Za preskušanje OBD IUPR_M se v preskusni vzorec vključijo le tista vozila, ki izpolnjujejo merila iz točke 2.2.1 Dodatka 1.

3.2 Pri izbiri držav članic za vzorčenje vozil lahko proizvajalec izbere vozila iz države članice, ki je posebej reprezentativna. V tem primeru mora proizvajalec homologacijskemu organu, ki je podelil homologacijo, dokazati, da je izbor reprezentativen (npr. s tem, da gre za trg z najvišjo letno prodajo družine vozila v Uniji). Če je za družino treba preskusiti več kot eno vzorčno skupino v skladu s točko 3.5, morajo vozila v drugi in tretji vzorčni skupini odražati drugačne pogoje uporabe vozila kot vozila iz prvega vzorca.

3.3 Preskus emisij se lahko izvede v preskuševalnem laboratoriju na drugem trgu ali v drugi regiji.

3.4 Proizvajalec nenehno izvaja preskuse skladnosti v prometu glede na emisije iz izpušne cevi, tako da odražajo proizvodni cikel ustreznih tipov vozil znotraj določene družine vozil v prometu. Obdobje med začetkoma dveh preverjanj skladnosti v prometu ne sme presegati 18 mesecev. V primeru tipov vozil, ki so vključeni v razširitev homologacije, za katero ni bil potreben preskus emisij, se to obdobje lahko podaljša na največ 24 mesecev.

3.5 Velikost vzorca

3.5.1 Pri uporabi statističnega postopka iz Dodatka 2 (npr. za emisije iz izpušne cevi) je število vzorčnih skupin odvisno od letne prodane količine vozil iz družine v prometu v Uniji, kot je določeno v spodnji tabeli:

EU registracije — v koledarskem letu (za preskuse emisij iz izpušne cevi) — vozil družine OBD z IUPR v času vzorčenja	Število vzorčnih skupin
do 100 000	1
100 001 do 200 000	2
nad 200 000	3

3.5.2 Za IUPR je število vzorčnih skupin navedeno v tabeli iz točke 3.5.1 in temelji na številu vozil družine OBD, ki so odobrena z IUPR (obvezno vzorčenje).

Za prvo obdobje vzorčenja družine OBD velja obvezno vzorčenje za vse tipe vozil v družini, homologiranih na podlagi IUPR. Za nadaljnja obdobja vzorčenja velja obvezno vzorčenje samo za tipe vozil, ki še niso bila preskušena ali so zajeta v homologacijah na podlagi vrednosti emisij, ki so bile razširjene od prejšnjega obdobja vzorčenja.

Za družine z manj kot 5 000 EU registracijami, za katere velja obvezno vzorčenje v obdobju vzorčenja, je najmanjše število vozil v vzorčni skupini šest. Za vse druge družine je najmanjše število vzorčenih vozil v vzorčni skupini petnajst.

Vsaka vzorčna skupina primerno predstavlja vzorec prodaje, tj. zastopani so vsaj najbolj prodajani tipi vozil (≥ 20 % celotne družine).

4. Na osnovi presoje iz oddelka 2 homologacijski organ sprejme eno od naslednjih odločitev in ukrepov:

- (a) odloči, da je skladnost v prometu za tip vozila, družino vozil v prometu ali družino OBD vozil zadovoljiva in ne sprejme nadaljnjih ukrepov;
- (b) odloči, da so podatki, ki jih je predložil proizvajalec, nezadostni za sprejem odločitve, in od proizvajalca zahteva dodatne informacije ali preskusne podatke;

(c) odloči, da so na osnovi podatkov iz programov nadzornega preskušanja, ki jih izvaja homologacijski organ ali država članica, podatki, ki jih je predložil proizvajalec, nezadostni za sprejem odločitve, in od proizvajalca zahteva dodatne informacije ali preskusne podatke;

(d) odloči, da je skladnost tipa vozila v prometu, ki je del družine vozil v prometu ali družine OBD, nezadovoljiva in nadaljuje s preskusom tipa vozila ali družine OBD skladno z Dodatkom 1.

Če so v skladu z revizijo IUPR_M preskusna merila točke 6.1.2, točka (a) ali (b), Dodatka 1 izpolnjena za vozila v vzorčni skupini, mora homologacijski organ sprejeti nadaljnje ukrepe, opisane v točki (d) te točke.

- 4.1 Če so preskusi tipa 1 potrebni za preverjanje skladnosti naprav za uravnavanje emisij z zahtevami o njihovem delovanju v prometu, se takšni preskusi izvajajo s preskusnim postopkom, ki izpolnjuje statistična merila iz Dodatka 2.
- 4.2 Homologacijski organ v sodelovanju s proizvajalcem izbere vzorec vozil z zadostnim številom prevoženih kilometrov, pri katerih je mogoče zagotoviti uporabo pri običajnih pogojih. O izbiri vozil v vzorcu se posvetuje s proizvajalcem, ki mu je dovoljeno prisostvovati pri potrjenih pregledih vozil.
- 4.3 Proizvajalec lahko pod nadzorom homologacijskega organa opravi preglede, tudi porušitvene narave, na vozilih, pri katerih ravni emisij presegajo mejne vrednosti, da se ugotovijo morebitni vzroki za poslabšanje, ki ga ni mogoče pripisati proizvajalcu samemu (npr. uporaba osvinčenega bencina pred datumom preskusa). Če rezultati pregledov potrdijo takšne vzroke, se taki rezultati preskusov izključijo iz preverjanja skladnosti.

Dodatek 1

Preverjanje skladnosti v prometu

1. UVOD
- 1.1 Ta dodatek določa merila iz oddelka 4 v zvezi z izbiro vozil za preskušanje in postopki za preverjanje skladnosti vozil v prometu.
2. MERILA ZA IZBOR

Merila za sprejem izbranega vozila so za emisije iz izpušne cevi določena v točkah 2.1 do 2.8, za IUPR_M pa v spodnjih točkah 2.1 do 2.5.
- 2.1 Pri vozilu gre za tip vozila, ki je homologiran po tej uredbi in ima potrdilo o skladnosti v skladu z Direktivo št. 2007/46/ES. Za preverjanje IUPR_M mora biti vozilo homologirano po standardih OBD Euro 5+, Euro 6- plus IUPR ali kasnejših. Registrira in uporablja se v Uniji.
- 2.2 Vozilo je bilo v prometu vsaj 15 000 km ali 6 mesecev, kar se zgodi pozneje, in največ 100 000 km ali 5 let, kar se zgodi prej.
- 2.2.1 Za preverjanje IUPR_M preskusni vzorec vključuje samo vozila, ki:
 - (a) so zbrala dovolj podatkov o delovanju vozila, da se nadzorna naprava lahko preskusi.

Za nadzorne naprave, ki morajo izpolnjevati razmerje učinkovitosti med uporabo nadzorne naprave ter spremljati in sporočati podatke o razmerju v skladu s točko 3.6.1 Dodatka 1 k Prilogi XI, zadostni podatki o delovanju vozila pomenijo, da imenovalec izpolnjuje spodaj navedena merila. Imenovalec, kot je opredeljen v točkah 3.3 in 3.5 Dodatka 1 k Prilogi XI, mora imeti za preskušano nadzorno napravo vrednost, ki je enaka ali večja od ene od naslednjih vrednosti:

 - (i) 75 za nadzorne naprave sistema izhlapevanja, nadzorne naprave sistema za sekundarni zrak in nadzorne naprave, ki uporabljajo imenovalec, povečan v skladu s točko 3.3.2(a), (b) ali (c) Dodatka 1 k Prilogi XI (npr. nadzorne naprave, povezane z zagonom pri hladnem motorju, nadzorne naprave klimatskih sistemov itd.), ali
 - (ii) 25 za nadzorne naprave filtra za trdne delce in nadzorne naprave oksidacijskega katalizatorja, ki uporabljajo imenovalec, povečan v skladu s točko 3.3.2(d) Dodatka 1 k prilogi XI, ali
 - (iii) 150 za katalizatorje, lambda sonde, EGR, VVT in vse druge nadzorne naprave sestavnih delov.
 - (b) ki niso bila prirejena ali opremljena z dodatki ali spremenjenimi deli, zaradi katerih sistem OBD ne bi izpolnjeval zahtev Priloge XI.
- 2.3 Na voljo je evidenca o vzdrževanju, ki dokazuje, da je bilo vozilo primerno vzdrževano (npr. servisirano v skladu s priporočili proizvajalca).
- 2.4 Na vozilu ni nobenih znakov zlorabe (npr. dirkanje, čezmerno natovarjanje, uporaba napačnih goriv ali druge zlorabe) ali drugih dejavnikov (npr. prirejanje), ki lahko vplivajo na nastajanje emisij. Upoštevajo se koda okvare in podatki o prevoženih kilometrih, ki so shranjeni v računalniku. Vozilo se ne izbere za preskušanje, če je iz podatkov v računalniku razvidno, da se je vozilo uporabljalo še potem, ko je bila shranjena koda okvare in popravilo ni bilo izvedeno v sorazmerno kratkem času.
- 2.5 Na vozilu niso bila opravljena večja popravila ali večja nepooblaščenega popravila motorja.
- 2.6 Vsebnost svinca in žvepla v vzorcu goriva iz posode za gorivo vozila mora ustrezati veljavnim standardom iz Direktive št. 98/70/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, in na vozilu ne sme biti sledi o uporabi napačnih goriv. Preverjanja se lahko opravijo v izpušni cevi.
- 2.7 Na vozilu ne sme biti znakov težav, ki lahko ogrozijo varnost osebja v laboratoriju.
- 2.8 Vsi vgrajeni sestavni deli sistema za uravnavanje onesnaževanja morajo biti skladni z veljavno homologacijo.

⁽¹⁾ UL L 350, 28.12.1998, str. 58.

3. UGOTAVLJANJE NAPAK IN VZDRŽEVANJE

Na vozilih, sprejetih za preskušanje, se pred merjenjem emisij izpušnih plinov v skladu s postopkom iz točk 3.1 do 3.7 opravi ugotavljanje napak in potrebno redno vzdrževanje.

- 3.1 Opravijo se naslednji pregledi: pregled zračnega filtra, vseh pogonskih jermenov, nivojev vseh tekočin, pokrova hladilnika, vseh vakuumskih cevi in električne napeljave, povezane s sistemom za uravnavanje onesnaževanja; pregled vžiga, odmerjanja goriva in sestavnih delov naprave za uravnavanje onesnaževanja zaradi morebitnih napak v nastavitvah in/ali prirejanja. Vsa odstopanja se zapišejo.
- 3.2 Preveri se pravilno delovanje vgrajenega sistema za diagnostiko (OBD). Vsa sporočila o napaki v spominu vgrajenega sistema za diagnostiko se zabeležijo in opravijo se potrebna popravila. Če indikator napak vgrajenega sistema za diagnostiko ugotovi napako v ciklu predkondicioniranja, se lahko okvara identificira in odpravi. Preskus se lahko ponovi in uporabijo se rezultati popravljenega vozila.
- 3.3 Pregleda se sistem vžiga in pomanjkljivi sestavni deli, na primer vžigalne svečke, kabli itd., se zamenjajo.
- 3.4 Preveri se kompresija. Če rezultat ni zadovoljiv, se vozilo zavrne.
- 3.5 Parametri motorja se preverijo po specifikacijah proizvajalca in se po potrebi nastavijo.
- 3.6 Če vozilu manjka manj kot 800 km do naslednjega rednega servisa, se servis opravi po navodilih proizvajalca. Ne glede na zapis prevoženih kilometrov na števcu se lahko na zahtevo proizvajalca zamenjata oljni in zračni filter.
- 3.7 Ob sprejemu vozila se gorivo nadomesti s primernim referenčnim gorivom za preskušanje emisij, razen če proizvajalec soglaša z uporabo komercialnega goriva.

4. PRESKUŠANJE VOZIL V PROMETU

- 4.1 Če je potreben pregled vozil, se preskusi emisij v skladu s Prilogo III opravijo na predkondicioniranih vozilih, izbranih v skladu z zahtevami iz oddelkov 2 in 3 tega dodatka. Ta preskus vključuje merjenje emisij števila trdnih delcev samo pri vozilih, ki so homologirana po emisijskih standardih Euro 6 v kategorijah W, X in Y, kot so opredeljene v tabeli 1 Dodatka 6 k Prilogi 1. Dodatni cikli predkondicioniranja poleg tistih, ki so določeni v točki 5.3 Priloge 4 k Pravilniku UN/ECE št. 83, se dovolijo samo, če so reprezentativni za normalno vožnjo.
- 4.2 Pri vozilih, opremljenih z vgrajenim sistemom za diagnostiko, se lahko preverja pravilno delovanje indikatorja napak v prometu itd. glede na ravni emisij (npr. omejitve za sporočanje napak iz Priloge XI) za homologirane specifikacije.
- 4.3 Vgrajeni sistem za diagnostiko se lahko preveri na primer glede ravni emisij nad veljavnimi mejnimi vrednostmi brez sporočila o napaki, glede sistematičnega zmotnega vkapljanja indikatorja napak in pomanjkljivega ali okvarjenega sestavnega dela vgrajenega sistema za diagnostiko.
- 4.4 Če sestavni del ali sistem deluje na način, ki ni zajet v podrobnem opisu v certifikatu o homologaciji in/ali v opisni dokumentaciji za take tipe vozil in tako odstopanje ni bilo dovoljeno v skladu s členom 13(1) ali (2) Direktive 2007/46/ES ter vgrajeni sistem za diagnostiko ne javlja napak, se sestavni del ali sistem pred preskušanjem emisij ne zamenja, razen če se ugotovi, da je bil sestavni del ali sistem prirejen ali zlorabljen tako, da vgrajeni sistem za diagnostiko napak ne zaznava več.

5. VREDNOTENJE REZULTATOV PRESKUSOV EMISIJ

- 5.1 Rezultati preskusov se predložijo v postopek vrednotenja v skladu z Dodatkom 2.
- 5.2 Rezultati preskusov se ne množijo s faktorji poslabšanja.

6. NAČRT ODPRAVE NESKLADNOSTI

- 6.1 Homologacijski organ zahteva od proizvajalca, da predloži načrt ukrepov za odpravo neskladnosti, če:
 - 6.1.1 se za emisije iz izpušne cevi pri več kot enem vozilu ugotovi, da njegova emisija izstopa in izpolnjuje katerega koli od naslednjih pogojev:
 - (a) pogoje iz točke 3.2.3 Dodatka 4 k Pravilniku UN/ECE št. 83 in kadar se homologacijski organ in proizvajalec strinjata, da je emisija čezmerna iz istega vzroka, ali
 - (b) pogoje iz točke 3.2.4 Dodatka 4 k Pravilniku UN/ECE št. 83, kadar homologacijski organ ugotovi, da je emisija čezmerna iz istega vzroka.

- 6.1.2 Za $IUPR_M$ določene nadzorne naprave M so izpolnjeni naslednji statistični pogoji v preskusnem vzorcu, katerega velikost se določi v skladu s točko 3.5 te priloge:
- (a) pri vozilih, certificiranih za razmerje 0,1 v skladu s točko 3.1.5 Dodatka 1 k Prilogi XI, podatki, zbrani z vozil, za najmanj eno nadzorno napravo M v preskusnem vzorcu kažejo, da je bodisi povprečno razmerje učinkovitosti med uporabo preskusnega vzorca manjše od 0,1 bodisi da ima 66 odstotkov ali več vozil v preskusnem vzorcu razmerje učinkovitosti med uporabo manjše od 0,1;
 - (b) pri vozilih, certificiranih za polna razmerja v skladu s točko 3.1.4 Dodatka 1 k Prilogi XI, podatki, zbrani z vozil, za najmanj eno nadzorno napravo M v preskusnem vzorcu kažejo, da je bodisi povprečno razmerje učinkovitosti med uporabo preskusnega vzorca manjše od vrednosti $Test_{min}(M)$ bodisi da ima 66 odstotkov ali več vozil v preskusnem vzorcu razmerje učinkovitosti med uporabo manjše od $Test_{min}(M)$.
- Vrednost $Test_{min}(M)$ je:
- (i) 0,230, če mora imeti nadzorna naprava M razmerje med uporabo 0,26;
 - (ii) 0,460, če mora imeti nadzorna naprava M razmerje med uporabo 0,52;
 - (iii) 0,297, če mora imeti nadzorna naprava M razmerje med uporabo 0,336;
- v skladu s točko 3.1.4 Dodatka 1 k Prilogi XI.
- 6.2 Načrt ukrepov za odpravo neskladnosti se predloži homologacijskemu organu najpozneje v 60 delovnih dneh od datuma uradnega obvestila iz točke 6.1. Homologacijski organ v 30 delovnih dneh načrt potrdi ali. Če proizvajalec lahko zadovoljivo dokaže pristojnemu homologacijskemu organu, da potrebuje več časa za preučitev neskladnosti zaradi priprave načrta odprave te neskladnosti, se mu podaljšanje odobri.
- 6.3 Popravni ukrepi veljajo za vsa vozila, ki bi lahko imela enake pomanjkljivosti. Oцени se potreba po spremembi dokumentov o homologaciji.
- 6.4 Proizvajalec predloži izvod vseh sporočil, povezanih z načrtom popravnih ukrepov, in vodi evidenco odpoklicev ter homologacijskemu organu dostavlja redna poročila o stanju.
- 6.5 Načrt popravnih ukrepov vključuje zahteve iz točk 6.5.1 do 6.5.11. Proizvajalec dodeli enotno identifikacijsko ime ali številko za načrt popravnih ukrepov.
- 6.5.1 Opis vseh tipov vozil, vključenih v načrt popravnih ukrepov.
- 6.5.2 Opis posebnih modifikacij, prirojitev, popravil, popravkov, prilagoditev ali drugih sprememb, potrebnih za zagotovitev skladnosti vozil, vključno s kratkim povzetkom podatkov in tehničnih študij, ki podpirajo proizvajalčevo odločitev o posebnih ukrepih, potrebnih za odpravo neskladnosti.
- 6.5.3 Opis postopka, po katerem proizvajalec obvešča lastnike vozil.
- 6.5.4 Opis pravilnega vzdrževanja ali uporabe, če obstaja, ki ju proizvajalec postavlja kot pogoj za upravičenost do popravila v skladu z načrtom ukrepov za odpravo neskladnosti, ter pojasnila razlogov za postavljanje takih pogojev. Pogoji za vzdrževanje ali uporabo se ne smejo postaviti, če ni mogoče dokazati, da so povezani z neskladnostjo in ukrepi za njeno odpravo.
- 6.5.5 Opis postopka za lastnike vozil za uveljavljanje odprave neskladnosti. Ta opis mora vključevati datum, po katerem se lahko sprejmejo ukrepi za odpravo neskladnosti, oceno časa, v katerem lahko delavnica opravi popravila, in informacijo o tem, kje se lahko opravijo. Popravila se opravijo hitro, v primernem času po dostavi vozila.
- 6.5.6 Izvod informacij, ki so bili poslane lastniku vozila.
- 6.5.7 Kratak opis sistema, ki ga uporablja proizvajalec za zagotovitev primerne oskrbe s sestavnimi deli ali sistemi za izvajanje ukrepa za odpravo neskladnosti. Navede se, kdaj bo mogoča primerna oskrba s sestavnimi deli ali sistemi za začetek akcije.
- 6.5.8 Izvod vseh navodil, ki se pošljejo osebam, ki bodo izvajale popravila.
- 6.5.9 Opis učinka predlaganih popravnih ukrepov na emisije, porabo goriva, vozne lastnosti in varnost vsakega tipa vozila, zajetega v načrt popravnih ukrepov, s podatki in tehničnimi študijami, ki so podlaga za te ugotovitve.
- 6.5.10 Vse druge informacije, poročila ali podatki, ki jih lahko homologacijski organ upravičeno določi kot potrebne za oceno načrta popravnih ukrepov.
- 6.5.11 Če načrt ukrepov za odpravo neskladnosti vključuje odpoklic, se homologacijskemu organu predloži opis načina, kako se bo evidentiralo popravilo. Če se uporablja nalepka, se predloži vzorec.

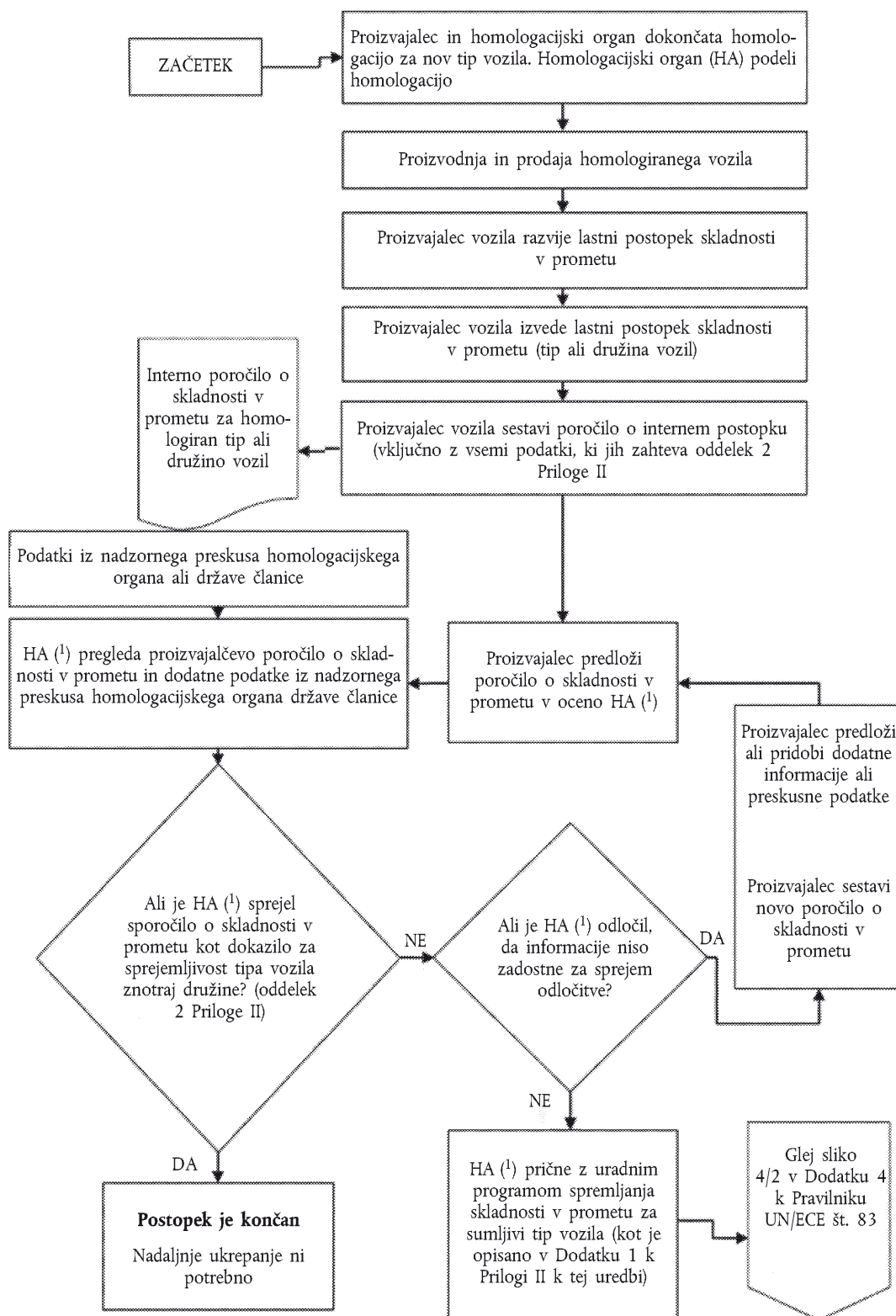
-
- 6.6 Od proizvajalca se lahko zahteva izvedba razumno načrtovanih in potrebnih preskusov na sestavnih delih in vozilih, za katera se predlaga sprememba, popravilo ali modifikacija, da prikaže učinkovitost spremembe, popravila ali modifikacije.
 - 6.7 Proizvajalec mora voditi evidenco o vsakem vozilu, odpoklicanem in popravljenem, ter delavnici, ki je opravila popravilo. Homologacijskemu organu se na zahtevo omogoči dostop do evidence v obdobju petih let od začetka izvajanja načrta ukrepov za odpravo neskladnosti.
 - 6.8 Popravilo in modifikacija ali dodajanje novega dela opreme se zapiše v potrdilo, ki ga proizvajalec predloži lastniku vozila.
-

*Dodatek 2***Statistični postopek za preskušanje skladnosti v prometu**

1. Ta postopek se uporablja za preverjanje zahtev za skladnost vozil v prometu za preskus tipa 1. Uporablja se veljavna statistična metoda iz Dodatka 4 k Pravilniku UN/ECE št. 83, z izjemami iz oddelkov 2 do 9 tega dodatka.
2. Opomba 1 se ne uporablja.
3. Točka 3.2 se glasi:

Za vozilo se šteje, da njegova emisija izstopa, če so izpolnjeni pogoji iz točke 3.2.2.
4. Točka 3.2.1 se ne uporablja.
5. V točki 3.2.2 se sklicevanje na vrstico B tabele v točki 5.3.1.4 razume kot sklicevanje na tabelo 1 iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 715/2007 za vozila Euro 5 in na tabelo 2 iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 715/2007 za vozila Euro 6.
6. V točkah 3.2.3.2.1 in 3.2.4.2 se sklicevanje na točko 6 Dodatka 3 razume kot sklicevanje na oddelek 6 Dodatka 1 k Prilogi II k tej uredbi.
7. V opombah 2 in 3 se sklicevanje na vrstico A tabele v točki 5.3.1.4 razume kot sklicevanje na tabelo 1 iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 715/2007 za vozila Euro 5 in na tabelo 2 iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 715/2007 za vozila Euro 6.
8. V točki 4.2 se sklicevanje na točko 5.3.1.4 razume kot sklicevanje na tabelo 1 iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 715/2007 za vozila Euro 5 in na tabelo 2 iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 715/2007 za vozila Euro 6.
9. Slika 4/1 se nadomesti z naslednjo sliko:

Slika 4/1

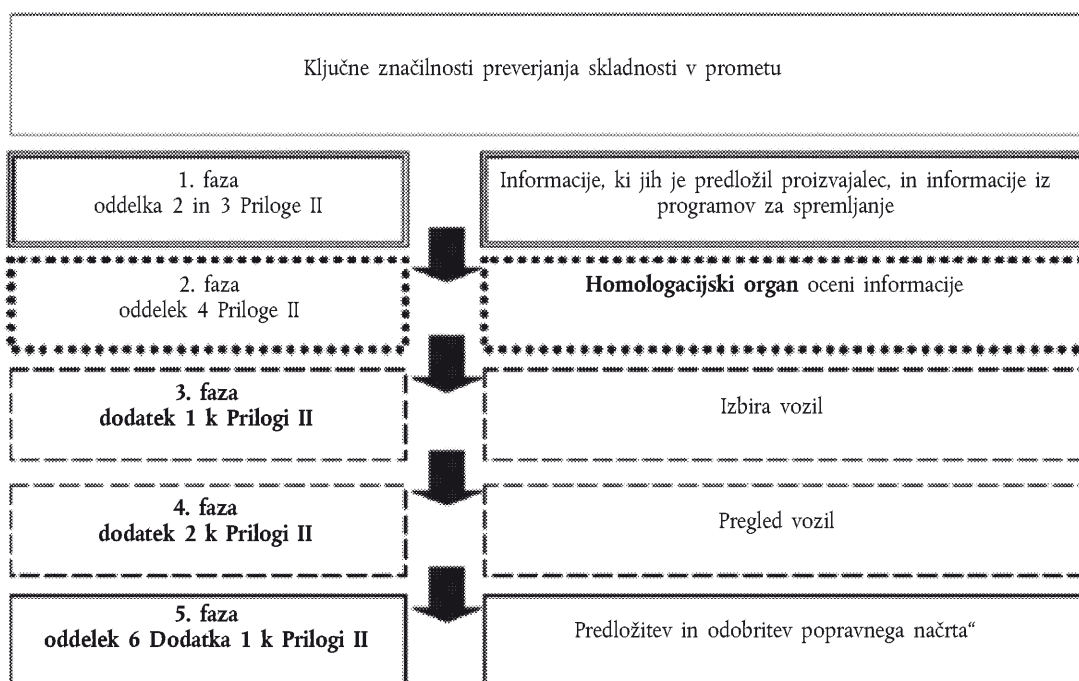
(1) V tem primeru HA pomeni homologacijski organ, ki je podelil homologacijo v skladu s to uredbo.

Dodatek 3

Odgovornost za skladnost v prometu

1. Postopek revizije preverjanja skladnosti v prometu je ponazorjen na sliki 1.
2. Proizvajalec pripravi vse informacije, ki so potrebne za skladnost z zahtevami iz te priloge. Homologacijski organ lahko upošteva tudi podatke iz programov za spremljanje.
3. Homologacijski organ izvede vse postopke in preskuse, ki so potrebni za zagotovitev, da so vse zahteve glede skladnosti v prometu izpolnjene (faze od 2 do 4).
4. V primeru razhajanj ali nesoglasij pri oceni predloženih informacij homologacijski organ zahteva pojasnilo od tehnične službe, ki je izvedla homologacijski preskus.
5. Proizvajalec določi in izvede načrt popravnih ukrepov. Ta načrt mora pred izvedbo odobriti homologacijski organ (faza 5).

Slika 1

Ponazoritev postopka skladnosti vozil v prometu

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 567/2011**z dne 14. junija 2011****o vpisu imena v register zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb (Porchetta di Ariccia (ZGO))**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila ⁽¹⁾ ter zlasti prvega pododstavka člena 7(4),

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s prvim odstavkom člena 6(2) Uredbe (ES) št. 510/2006 je bil zahtevek za registracijo imena „Porchetta di Ariccia“, ki ga je predložila Italija, objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾.

- (2) Ker Komisija ni prejela nobenega ugovora v skladu s členom 7 Uredbe (ES) št. 510/2006, je treba navedeno ime registrirati –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ime iz Priloge k tej uredbi se registrira.

Člen 2Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 14. junija 2011

Za Komisijo
V imenu predsednika
Dacian CIOLOȘ
Član Komisije

⁽¹⁾ UL L 93, 31.3.2006, str. 12.

⁽²⁾ UL L 256, 23.9.2010, str. 10.

PRILOGA

Kmetijski proizvodi za prehrano ljudi, naštetih v Prilogi I k Pogodbi:

Kategorija 1.2 Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)

ITALIJA

Porchetta di Ariccia (ZGO)

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 568/2011

z dne 14. junija 2011

o vpisu imena v register zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb (Miód drahimski (ZGO))

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila ⁽¹⁾ ter zlasti prvega pododstavka člena 7(4) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s prvim pododstavkom člena 6(2) Uredbe (ES) št. 510/2006 je bila vloga Poljske za registracijo imena „Miód drahimski“ objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾.

- (2) Ker Komisija ni prejela nobenega ugovora v skladu s členom 7 Uredbe (ES) št. 510/2006, je treba navedeno ime registrirati –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ime iz Priloge k tej uredbi se registrira.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 14. junija 2011

Za Komisijo
V imenu predsednika
Dacian CIOLOȘ
Član Komisije

⁽¹⁾ UL L 93, 31.3.2006, str. 12.

⁽²⁾ UL C 248, 15.9.2010, str. 8.

PRILOGA

Kmetijski proizvodi za prehrano ljudi, navedeni v Prilogi I k Pogodbi:

Skupina 1.4 Drugi proizvodi živalskega izvora (jajca, med, različni mlečni proizvodi razen masla itd.)

POLJSKA

Miód drahimski (ZGO)

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 569/2011**z dne 15. junija 2011****o določitvi pavšalnih uvoznih vrednosti za določitev vhodne cene za nekatere vrste sadja in zelenjave**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“) ⁽¹⁾,ob upoštevanju Uredbe Komisije (ES) št. 1580/2007 z dne 21. decembra 2007 o določitvi izvedbenih pravil za uredbe Sveta (ES) št. 2200/96, (ES) št. 2201/96 in (ES) št. 1182/2007 v sektorju sadja in zelenjave ⁽²⁾ ter zlasti člena 138(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

Uredba (ES) št. 1580/2007 ob uporabi rezultatov večstranskih trgovinskih pogajanj urugvajskega kroga določa merila, v skladu s katerimi Komisija določi pavšalne vrednosti za uvoz iz tretjih držav za proizvode in obdobja iz dela A Priloge XV k tej uredbi –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Pavšalne uvozne vrednosti iz člena 138 Uredbe (ES) št. 1580/2007 so določene v Prilogi k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati 16. junija 2011.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. junija 2011

*Za Komisijo
V imenu predsednika*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Generalni direktor za kmetijstvo in razvoj podeželja

⁽¹⁾ UL L 299, 16.11.2007, str. 1.

⁽²⁾ UL L 350, 31.12.2007, str. 1.

PRILOGA

Pavšalne uvozne vrednosti za določitev vhodne cene za nekatere vrste sadja in zelenjave

(EUR/100 kg)

Oznaka KN	Oznaka tretjih držav ⁽¹⁾	Pavšalna uvozna vrednost
0702 00 00	MA	90,3
	MK	31,8
	TR	93,0
	ZZ	71,7
0707 00 05	TR	112,2
	ZZ	112,2
0709 90 70	TR	117,4
	ZZ	117,4
0805 50 10	AR	74,7
	CL	79,9
	TR	63,4
	ZA	98,2
	ZZ	79,1
0808 10 80	AR	107,8
	BR	74,6
	CL	95,6
	CN	99,6
	NZ	114,6
	US	178,7
	UY	57,7
	ZA	99,5
	ZZ	103,5
	0809 10 00	TR
ZZ		166,5
0809 20 95	TR	409,3
	XS	175,4
	ZZ	292,4

⁽¹⁾ Nomenklatura držav, določena v Uredbi Komisije (ES) št. 1833/2006 (UL L 354, 14.12.2006, str. 19). Oznaka „ZZ“ predstavlja „druga porekla“.

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 570/2011**z dne 15. junija 2011****o spremembi reprezentativnih cen in dodatnih uvoznih dajatev za nekatere proizvode v sektorju sladkorja, določenih z Uredbo (EU) št. 867/2010, za tržno leto 2010/11**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“) (1),

ob upoštevanju Uredbe Komisije (ES) št. 951/2006 z dne 30. junija 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 318/2006 glede trgovine s tretjimi državami v sektorju sladkorja (2) in zlasti drugega stavka drugega pododstavka člena 36(2) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Reprezentativne cene in dodatne uvozne dajatve za beli in surovi sladkor ter nekatere sirupe za tržno leto

2010/11 so bile določene z Uredbo Komisije (EU) št. 867/2010 (3). Navedene cene in dolžnosti so bile nazadnje spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 565/2011 (4).

- (2) Glede na podatke, ki so trenutno na voljo Komisiji, je treba navedene cene in dajatve spremeniti v skladu s pravili in postopki iz Uredbe (ES) št. 951/2006 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Reprezentativne cene in dodatne uvozne dajatve za proizvode iz člena 36 Uredbe (ES) št. 951/2006, določene z Uredbo (EU) št. 867/2010 za tržno leto 2010/11, se spremenijo v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati 16. junija 2011.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. junija 2011

Za Komisijo

V imenu predsednika

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Generalni direktor za kmetijstvo in razvoj podeželja

(1) UL L 299, 16.11.2007, str. 1.

(2) UL L 178, 1.7.2006, str. 24.

(3) UL L 259, 1.10.2010, str. 3.

(4) UL L 156, 15.6.2011, str. 3.

PRILOGA

Spremenjene reprezentativne cene in dodatne uvozne dajatve za beli in surovi sladkor ter proizvode z oznako KN 1702 90 95, ki se uporabljajo od 16. junija 2011

(EUR)

Oznaka KN	Reprezentativna cena na 100 kg neto zadevnega proizvoda	Dodatna uvozna dajatev na 100 kg neto zadevnega proizvoda
1701 11 10 ⁽¹⁾	47,19	0,00
1701 11 90 ⁽¹⁾	47,19	0,75
1701 12 10 ⁽¹⁾	47,19	0,00
1701 12 90 ⁽¹⁾	47,19	0,45
1701 91 00 ⁽²⁾	48,59	2,89
1701 99 10 ⁽²⁾	48,59	0,00
1701 99 90 ⁽²⁾	48,59	0,00
1702 90 95 ⁽³⁾	0,49	0,22

⁽¹⁾ Določitev za standardno kakovost, kot je določena v točki III Priloge IV k Uredbi (ES) št. 1234/2007.

⁽²⁾ Določitev za standardno kakovost, kot je določena v točki II Priloge IV k Uredbi (ES) št. 1234/2007.

⁽³⁾ Določitev na 1 % vsebnosti saharoze.

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 571/2011

z dne 15. junija 2011

o določitvi uvoznih dajatev v sektorju žit, ki se uporabljajo od 16. junija 2011

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode (Uredba o enotni SUT) ⁽¹⁾,ob upoštevanju Uredbe Komisije (EU) št. 642/2010 z dne 20. julija 2010 o pravilih za uporabo (uvoznih dajatev za sektor žit) Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 ⁽²⁾ in zlasti člena 2(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 136(1) Uredbe (ES) št. 1234/2007 določa, da je uvozna dajatev za proizvode z oznakami KN 1001 10 00, 1001 90 91, ex 1001 90 99 (navadna pšenica visoke kakovosti), 1002, ex 1005, razen hibridnega semena, in ex 1007, razen hibrida za setev, enaka intervencijski ceni, ki velja za te proizvode ob uvozu, zvišani za 55 %, od česar se odšteje uvozna cena cif zadevne pošiljke. Vendar pa ta dajatev ne sme presežati stopnje dajatev iz skupne carinske tarife.

- (2) Člen 136(2) Uredbe (ES) št. 1234/2007 določa, da se za izračun uvozne dajatve iz odstavka 1 navedenega člena za zadevne proizvode redno določajo reprezentativne uvozne cene cif.

- (3) V skladu s členom 2(2) Uredbe (EU) št. 642/2010 je cena za izračun uvozne dajatve za proizvode z oznakami KN 1001 10 00, 1001 90 91, ex 1001 90 99 (navadna pšenica visoke kakovosti), 1002 00, 1005 10 90, 1005 90 00 in 1007 00 90 enaka dnevni reprezentativni uvozni ceni cif, določeni v skladu z metodo iz člena 5 navedene uredbe.

- (4) Uvozne dajatve, ki se uporabljajo, dokler ne začne veljati nova določitev, se določijo za obdobje z začetkom 16. junija 2011 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Od 16. junija 2011 so uvozne dajatve v sektorju žit iz člena 136(1) Uredbe (ES) št. 1234/2007 dajatve, določene v Prilogi I k tej uredbi na podlagi podatkov, navedenih v Prilogi II.

Člen 2

Ta uredba začne veljati 16. junija 2011.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. junija 2011

Za Komisijo
V imenu predsednika

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Generalni direktor za kmetijstvo in razvoj podeželja

⁽¹⁾ UL L 299, 16.11.2007, str. 1.

⁽²⁾ UL L 187, 21.7.2010, str. 5.

PRILOGA I

Uvozne dajatve za proizvode iz člena 136(1) Uredbe (ES) št. 1234/2007, ki se uporabljajo od 16. junija 2011

Oznaka KN	Poimenovanje	Uvozna dajatev ⁽¹⁾ (EUR/t)
1001 10 00	PŠENICA trda, visoke kakovosti	0,00
	srednje kakovosti	0,00
	nizke kakovosti	0,00
1001 90 91	PŠENICA navadna, semenska	0,00
ex 1001 90 99	PŠENICA navadna, visoke kakovosti, razen semenske	0,00
1002 00 00	RŽ	0,00
1005 10 90	KORUZA semenska, razen hibridne	0,00
1005 90 00	KORUZA razen semenske ⁽²⁾	0,00
1007 00 90	SIREK v zrnju, razen hibridnega, za setev	0,00

⁽¹⁾ Za blago, ki pride v Unijo prek Atlantskega oceana ali Sueškega prekopa, je prevoznik z uporabo člena 2(4) Uredbe (EU) št. 642/2010 upravičen do znižanja dajatev za:

- 3 EUR/t, če je pristanišče razkladanja v Sredozemskem ali Črnem morju,
- 2 EUR/t, če je pristanišče razkladanja na Danskem, Irskem, v Estoniji, Latviji, Litvi, Poljski, na Finskem, Švedskem, v Združenem kraljestvu ali na atlantski obali Iberskega polotoka.

⁽²⁾ Uvoznik je upravičen do pavšalnega znižanja 24 EUR/t, če so izpolnjeni pogoji iz člena 3 Uredbe (EU) št. 642/2010.

PRILOGA II

Podatki za izračun dajatev iz Priloge I

31.5.2011-14.6.2011

1. Povprečja za referenčno obdobje iz člena 2(2) Uredbe (EU) št. 642/2010:

(EUR/t)

	Navadna pšenica ⁽¹⁾	Koruzna	Trda pšenica, visoke kakovosti	Trda pšenica, srednje kakovosti ⁽²⁾	Trda pšenica, nizke kakovosti ⁽³⁾	Ječmen
Borza	Minnéapolis	Chicago	—	—	—	—
Kotacija	270,51	205,35	—	—	—	—
Cena FOB ZDA	—	—	338,30	328,30	308,30	172,34
Premija za Zaliv	—	16,15	—	—	—	—
Premija za Velika jezera	92,13	—	—	—	—	—

⁽¹⁾ Vključena premija 14 EUR/t (člen 5(3) Uredbe (EU) št. 642/2010).⁽²⁾ Znižanje za 10 EUR/t (člen 5(3) Uredbe (EU) št. 642/2010).⁽³⁾ Znižanje za 30 EUR/t (člen 5(3) Uredbe (EU) št. 642/2010).

2. Povprečja za referenčno obdobje iz člena 2(2) Uredbe (EU) št. 642/2010:

Prevoz/stroški Mehiški zaliv–Rotterdam: 17,78 EUR/t

Prevoz/stroški Velika jezera–Rotterdam: 47,92 EUR/t

SKLEPI

SKLEP POLITIČNEGA IN VARNOSTNEGA ODBORA ATALANTA/2/2011

z dne 15. junija 2011

o imenovanju poveljnika operacije EU v vojaški operaciji Evropske unije kot prispevku k odvrtačanju, preprečevanju in zatiranju piratstva ter oboroženih ropov pred somalsko obalo (Atalanta)

(2011/341/SZVP)

POLITIČNI IN VARNOSTNI ODBOR JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 38 Pogodbe,

ob upoštevanju Skupnega ukrepa Sveta 2008/851/SZVP z dne 10. novembra 2008 o vojaški operaciji Evropske unije kot prispevku k odvrtačanju, preprečevanju in zatiranju piratstva in oboroženih ropov pred somalsko obalo⁽¹⁾ ter zlasti člena 6 Skupnega ukrepa,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je v skladu s členom 6 Skupnega ukrepa 2008/851/SZVP za sprejemanje sklepov o imenovanju poveljnika operacije EU pooblastil Politični in varnostni odbor.
- (2) Združeno kraljestvo je podalo predlog, da bi viceadmiral Duncan POTTS nadomestil generalmajorja Busterja HOWESA kot poveljnik operacije EU.
- (3) Vojaški odbor EU je podprl navedeni predlog.
- (4) V skladu s členom 5 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o

delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri pripravi in izvajanju sklepov in ukrepov Evropske unije, ki zadevajo obrambo –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Viceadmiral Duncan POTTS je imenovan za poveljnika operacije EU v vojaški operaciji Evropske unije kot prispevku k odvrtačanju, preprečevanju in zatiranju piratstva ter oboroženih ropov pred somalsko obalo.

Člen 2

Ta sklep začne veljati 1. avgusta 2011

V Bruslju, 15. junija 2011

Za Politični in varnostni odbor

Predsednik

O. SKOOG

⁽¹⁾ UL L 301, 12.11.2008, str. 33.

SKLEP EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 9. maja 2011

o spremembah Sklepa ECB/2004/3 o dostopu javnosti do dokumentov Evropske centralne banke

(ECB/2011/6)

(2011/342/EU)

SVET EVROPSKE CENTRALNE BANKE JE –

ob upoštevanju Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, ter zlasti člena 12.3 Statuta,

ob upoštevanju Sklepa ECB/2004/2 z dne 19. februarja 2004 o sprejetju Poslovnika Evropske centralne banke ⁽¹⁾, ter zlasti člena 23 Sklepa,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s členom 127(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije lahko Svet na Evropsko centralno banko (ECB) prenese posebne naloge, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih in drugih finančnih institucij, razen zavarovalnic. Svet je to možnost uporabil in je v členu 2 Uredbe Sveta (EU) št. 1096/2010 z dne 17. novembra 2010 o dodelitvi posebnih nalog Evropski centralni banki v zvezi z delovanjem Evropskega odbora za sistemska tveganja ⁽²⁾ ECB dodelil opravljanje nalog sekretariata Evropskega odbora za sistemska tveganja (ESRB) in s tem zagotavljanje analitične, statistične, logistične in administrativne podpore ESRB. V tem okviru bo ECB tudi sestavljala ali hranila dokumente v zvezi s svojimi dejavnostmi in politikami ali odločitvami, povezanimi z ESRB, ki bodo spadali med dokumente ECB v smislu Sklepa ECB/2004/3 z dne 4. marca 2004 o dostopu javnosti do dokumentov Evropske centralne banke ⁽³⁾.

(2) Sekretariat ESRB v skladu s členom 7(1) Uredbe (EU) št. 1096/2010 zagotavlja, da se uporablja Sklep ECB/2004/3, ki opredeljuje pogoje in omejitve, v skladu s katerimi mora ESRB omogočiti dostop do dokumentov ESRB, ECB pa mora Sklep ECB/2004/3 prilagoditi glede na dejstvo, da bo ECB sestavljala ali hranila dokumente v zvezi s svojimi dejavnostmi in politikami ali odločitvami, povezanimi z ESRB, ki bodo spadali med dokumente ECB v smislu Sklepa ECB/2004/3.

(3) Treba je zagotoviti, da bo ECB lahko zavrnila dostop do dokumentov, ki jih sama sestavlja ali hrani ter so povezani z njenimi dejavnostmi in politikami ali odločitvami

v skladu s členom 127(5) in (6) Pogodbe na področju finančne stabilnosti, vključno s tistimi, ki so povezani z njeno podporo ESRB, kadar bi njihovo razkritje oslabilo varstvo javnega interesa, kar zadeva stabilnost finančnega sistema v Uniji.

(4) Sklep ECB/2004/3 je treba spremeniti tudi zato, da se bodo odrazile spremembe terminologije in preštevilčenje členov, ki je bilo uveljavljeno z Lizbonsko pogodbo –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Sklep ECB/2004/3 se spremeni:

1. člen 4(1) se spremeni:

(a) v točki (a) se doda naslednja alineja:

„— stabilnost finančnega sistema v Uniji ali državi članici;“;

(b) beseda „Skupnosti“ se nadomesti z „Unije“;

2. v členu 4(4) se doda naslednji stavek:

„Glede zahtev za dostop do dokumentov Evropskega odbora za sistemska tveganja se uporablja Sklep ESRB/2011/5 Evropskega odbora za sistemska tveganja z dne 3. junija 2011 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega odbora za sistemska tveganja ^(*), ki je bil sprejet na podlagi člena 7 Uredbe Sveta (EU) št. 1096/2010 z dne 17. novembra 2010 o dodelitvi posebnih nalog Evropski centralni banki v zvezi z delovanjem Evropskega odbora za sistemska tveganja ^(**).“

(*) UL C 176, 16.6.2011, str. 3.

(**) UL L 331, 15.12.2010, str. 162.“;

⁽¹⁾ UL L 80, 18.3.2004, str. 33.

⁽²⁾ UL L 331, 15.12.2010, str. 162.

⁽³⁾ UL L 80, 18.3.2004, str. 42.

3. v členu 8 se sklicevanje na člen 230 Pogodbe nadomesti s sklicevanjem na člen 263, sklicevanje na člen 195 Pogodbe pa s sklicevanjem na člen 228.

Člen 2

Ta sklep začne veljati 18. junija 2011.

V Frankfurtu na Majni, 9. maja 2011

Predsednik ECB
Jean-Claude TRICHET

IV

(Akti, sprejeti pred 1. decembrom 2009 v skladu s Pogodbo ES, Pogodbo EU in Pogodbo Euratom)

ODLOČBA NADZORNEGA ORGANA EFTE**št. 341/09/COL****z dne 23. julija 2009****o priglašeni shemi v zvezi z davčnimi ugodnostmi za določene zadruge (Norveška)**NADZORNI ORGAN EFTE ⁽¹⁾ JE –

OB UPOŠTEVANJU Odločbe št. 719/07/COL z dne 19. decembra 2007 o začetku postopka iz člena 1(2) v delu I Protokola 3 k Sporazumu o nadzornem organu in sodišču glede priglašene sheme v zvezi z davčnimi ugodnostmi za zadruge,

OB UPOŠTEVANJU Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ⁽²⁾, zlasti členov 61 do 63 in Protokola 26 Sporazuma,

PO POZIVU vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe ⁽⁷⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

OB UPOŠTEVANJU Sporazuma med državami Efte o ustanovitvi nadzornega organa in sodišča ⁽³⁾, zlasti člena 24 Sporazuma,

OB UPOŠTEVANJU naslednjega:

OB UPOŠTEVANJU člena 1(2) v delu I ter členov 4(4), 6 in 7(5) v delu II Protokola 3 k Sporazumu o nadzornem organu in sodišču ⁽⁴⁾,

I. DEJSTVA**1. POSTOPEK**

OB UPOŠTEVANJU Smernic Nadzornega organa o uporabi in razlagi členov 61 in 62 Sporazuma EGP ⁽⁵⁾ in zlasti poglavja o obdavčitvi ustvarjenega dohodka,

Z dopisom z dne 28. junija 2007 norveškega ministrstva za državno upravo in reforme, ki ga je Nadzorni organ prejel in evidentiral 29. junija 2007 (evidenčna št. 427327), in z dopisom ministrstva za finance z dne 22. junija 2007, ki ga je Nadzorni organ prejel in evidentiral 4. julija 2007 (evidenčna št. 428135), so norveški organi sporočili predlagane spremembe pravil o obdavčenju zadrug iz oddelka 10-50 Zakona o davku v skladu s členom 1(3) dela I Protokola 3 k Sporazumu o nadzornem organu in sodišču.

OB UPOŠTEVANJU Odločbe št. 195/04/COL z dne 14. julija 2004 o izvedbenih določbah iz člena 27 dela II Protokola 3 ⁽⁶⁾,

Po različnih izmenjavah dopisov ⁽⁸⁾ je Nadzorni organ z dopisom z dne 19. decembra 2007 norveške organe obvestil, da se je odločil sprožiti postopek iz člena 1(2) dela I Protokola 3 v zvezi s priglašeno shemo o davčnih ugodnostih za določene zadruge. Z dopisom z dne 20. februarja 2008 (evidenčna št. 465882) so norveški organi predložili pripombe k Odločbi št. 719/07/COL o sprožitvi formalnega postopka preiskave.

⁽¹⁾ V nadaljnjem besedilu: Nadzorni organ.

⁽²⁾ V nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP.

⁽³⁾ V nadaljnjem besedilu: Sporazum o nadzornemu organu in sodišču.

⁽⁴⁾ V nadaljnjem besedilu: Protokol 3.

⁽⁵⁾ Smernice o uporabi in razlagi členov 61 in 62 Sporazuma EGP in člena 1 Protokola 3 k Sporazumu o nadzornemu organu in sodišču, ki jih je sprejel in izdal Nadzorni organ Efte 19. januarja 1994, objavljene v UL L 231, 3.9.1994, str. 1, in v Dopolnilu EGP št. 32, 3.9.1994. V nadaljnjem besedilu: Smernice o državni pomoči.

⁽⁶⁾ Odločba št. 195/04/COL z dne 14. julija 2004, objavljena v UL L 139, 25.5.2006, str. 37, in v Dopolnilu EGP št. 26, 25.5.2006, str. 1, kakor je bila spremenjena. Posodobljena različica Smernic o državni pomoči je objavljena na spletni strani Nadzornega organa: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽⁷⁾ Objavljeno v UL C 96, 17.4.2008, str. 27, in v Dopolnilu EGP št. 20, 17.4.2008, str. 44.

⁽⁸⁾ Podrobnejše informacije o korespondenci med Nadzornim organom in norveškimi organi najdete v Odločbi Nadzornega organa o sprožitvi formalnega postopka preiskave, Odločba št. 719/07/COL, objavljena v UL C 96, 17.4.2008, str. 27, in v Dopolnilu EGP št. 20, 17.4.2008, str. 44.

Odločba št. 719/07/COL je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* in Dopolnilu EGP k *Uradnemu listu Evropske unije*⁽⁹⁾. Nadzorni organ je zainteresirane strani pozval, naj podajo pripombe v zvezi s tem.

Nadzorni organ je prejel pripombe več zainteresiranih strani⁽¹⁰⁾ in jih z dopisom z dne 23. maja 2008 (evidenčna št. 478026) posredoval norveškemu organom, ki jim je bila dana možnost odgovora, vendar so se odločili, da nadaljnjih pripomb ne bodo predložili.

2. OPIS PREDLAGANEGA UKREPA

2.1 OZADJE

Leta 1992 so norveški organi uvedli shemo v zvezi s posebnimi davčnimi olajšavami za določene zadrage. Po shemi so bile določene zadrage s področja kmetijstva, gozdarstva in ribištva in tudi potrošniške zadrage upravičene do davčnih olajšav na podlagi dodelitev k lastniškemu kapitalu. Shema ni zajemala drugih oblik zadrug. Olajšava je bila omejena na največ 15 % letnega neto prihodka in se je nanašala izključno na del prihodka, ki izhaja iz trgovanja s člani zadrage. Olajšava, ki ustreza najvišjemu dovoljenemu znesku, bi pomenila zmanjšanje običajne stopnje davka od dobička pravnih oseb v višini 28 % na stopnjo 23,8 %. Cilj sheme je bila dodelitev davčne ugodnosti zadrugam, ker naj bi te težje dostopale do lastniškega kapitala kot druga podjetja⁽¹¹⁾.

Shema je bila ukinjena s proračunskim letom 2005. Vendar pa so norveški organi v zvezi z državnim proračunom za leto 2007 predlagali ponovno uvedbo sheme v nekoliko spremenjeni obliki⁽¹²⁾. Zato so shemo priglasili Nadzornemu organu.

2.2 CILJ SHEME

V skladu s priglasitvijo je treba zadrage podpreti zaradi javnega interesa za ohranjanje podjetij na podlagi načel, kot so demokracija, samopomoč, odgovornost, enakopravnost, pravičnost in solidarnost, kot alternativo družbam z omejeno odgovornostjo. Da se zagotovi javni, nedotakljivi interes pri ohranjanju zadrug kot alternative družbam z omejeno odgovornostjo, je treba zadrugam zagotoviti nadomestilo za neugoden položaj v primerjavi z drugimi podjetji. V skladu s priglasitvijo je cilj priglašene sheme deloma popraviti neugodni položaj, ki je povezan s pritokom kapitala.

⁽⁹⁾ Za sklic na UL glej opombo 8.

⁽¹⁰⁾ Spodnji razdelek I-5.

⁽¹¹⁾ Oddelek 12.2 predloga norveške vlade z dne 29. septembra 2006 (*Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer*).

⁽¹²⁾ *Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringer*.

2.3 PREDLAGANI UKREP

Priglašeni ukrep je naveden v novem oddelku 10-50 Zakona o davku, v skladu s katerim so lahko zadrage upravičene do davčne olajšave. Besedilo se glasi:

„[...] olajšava se lahko odobri za dodelitve k skupnemu lastniškemu kapitalu do 15 % prihodka. Olajšava se dodeli le v zvezi s prihodkom, ki izhaja iz trgovanja s člani. Trgovanje s člani in enakovredno trgovanje mora biti prikazano v računih in dokazano.“⁽¹³⁾

Po navedbah norveških organov izraz „skupni lastniški kapital“ ni postavka bilance stanja zadrug, temveč zgolj davčni izraz. Sledi, da lahko skupni lastniški kapital sestoji iz zadržanega kapitala, premij, ki so premije članov, zadržane v zadrugi v „rezervi poznejših plačil“⁽¹⁴⁾, in iz individualiziranih sredstev v obliki premije, ki je bila prenesena na račune kapitala članov v zadrugi⁽¹⁵⁾.

„Enakovredno trgovanje“ je v odstavku 3 oddelka 10-50 Zakona o davku opredeljeno kot nakupi prodajne organizacije ribičev od članov druge prodajne organizacije ribičev, pri čemer morajo biti izpolnjeni nekateri pogoji, nakupi s strani kmetijske zadrage od ustrezne zadrage z namenom regulacije trga ter nakupi, ki jih odredi državni organ⁽¹⁶⁾.

Iz predlagane določbe sledi, da se davčna olajšava na splošno dodeli samo v zvezi s prihodkom, ki izhaja iz trgovanja s člani. Torej se olajšava ne dodeli za prihodek iz trgovanja z drugimi. Kot je navedeno v osnutku oddelka 10-50 Zakona o davku, mora biti mogoče določiti trgovanje s člani in enakovredno trgovanje na podlagi računov zadrage. Zato je potrebno ločeno računovodstvo za trgovanje s člani in trgovanje s tretjimi osebami. Zadruga mora dokazati trgovanje s člani in enakovredno trgovanje.

⁽¹³⁾ Neuradni prevod Nadzornega organa. Izvirno norveško besedilo se glasi: „[...] I tillegg kan det gis fradrag for avsetning til felleseid andelskapital med inntil 15 prosent av inntekten. Fradrag gis bare i inntekt av omsetning med medlemmene. Omsetning med medlemmene og likestilt omsetning må fremgå av regnskapet og kunne legitimeres.“

⁽¹⁴⁾ Oddelek 28 Zakona o zadrugah.

⁽¹⁵⁾ Oddelek 29 Zakona o zadrugah.

⁽¹⁶⁾ Norveški organi so navedli, da se ta določba nanaša samo na zadrage, katerih dejavnosti ne spadajo v področje uporabe Sporazuma EGP; glej dopis norveških organov z dne 6. julija 2009 (evidenčna št. 523765), str. 3. Na podlagi tega Nadzorni organ ne bo analiziral pojma „enakovredno trgovanje“.

V prigrisatvi so norveški organi ocenili, da bo izguba v davčnih prihodkih zaradi sheme v proračunskem letu 2007 znašala med 35 in 40 milijoni NOK (okoli 4 do 5 milijonov EUR).

2.4 UPRAVIČENCI

Shema bo veljala za zadruga, navedene v odstavkih 2 in 4 do 6 predlaganega oddelka 10-50 Zakona o davku. Iz teh določb izhaja, da priglašena shema zajema predvsem nekatere potrošniške zadruga in zadruga, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in ribištva.

Kar zadeva potrošniške zadruga, bodo v skladu z odstavkom 2(a) predlaganega oddelka 10-50 Zakona o davku do priglašene sheme upravičene samo potrošniške zadruga, ki ustvarijo več kot 50 % rednega prometa s trgovanjem s člani.

Poleg tega so lahko do davčne olajšave upravičene tudi stanovanjske zadruga, ki jih zajema Zakon o stanovanjskih zadrugah⁽¹⁷⁾. To pomeni razširitev sheme v primerjavi s shemo, ki je veljala do leta 2005 (glej zgornji oddelek I-2.1).

Zadruga, ki niso izrecno navedene v oddelku 10-50 Zakona o davku, shema ne sme zajemati. Po navedbah norveških organov izbira upravičenih zadruga temelji na domnevi, da obstaja velika potreba po nadomestilih za dodatne stroške na področjih, ki jih zajema priglašena shema. Po navedbah norveških organov so zadruga na področjih, ki jih shema ne bo zajemala, predvsem manjša podjetja z omejeno gospodarsko dejavnostjo ali negospodarsko dejavnostjo.

2.5 OPREDELITEV ZADRUG V NORVEŠKI ZAKONODAJI

Zadruga je v oddelku 1(2) Zakona o zadrugah⁽¹⁸⁾ opredeljena kot podjetje,

„katerega glavni namen je spodbujati gospodarske interese članov tako, da člani v zadrugi sodelujejo kot kupci, dobavitelji ali na podoben način, pri čemer

1. dobiček, razen običajnega donosa na vloženi kapital, ostane v zadrugi ali pa se razdeli med člane na podlagi njihovega deleža trgovanja s skupino, in

⁽¹⁷⁾ Lov 6. juni 2003 No 38 Lov om bustadbyggjelag (bustadbyggjelagslova).
⁽¹⁸⁾ Lov 29. juni 2007 No 81 Lov om samvirkeforetak (samvirkelova).

2. noben član ni osebno odgovoren za dolgove skupine, niti v celoti niti za dele, ki skupaj tvorijo dolgove.“⁽¹⁹⁾

Poleg tega iz oddelka 3(2) Zakona o zadrugah sledi, da člani zadruga tej niso dolžni prispevati kapitala, razen če je posamezni član v to privolil v pisni obliki, ko se je prijavljal za članstvo, ali v ločenem sporazumu. Ta zahteva ne velja le, če je obveznost plačila članarine določena v statutu zadruga. Poleg tega iz iste določbe izhaja, da mora biti vsaka obveznost prispevanja kapitala omejena bodisi na določen znesek ali kako drugače.

2.6 ZADRUŽNO GIBANJE NA NORVEŠKEM⁽²⁰⁾

Na Norveškem je okoli 4 000 zadruga, ki imajo skupaj več kot 2 milijona članov. Dejavne so predvsem na področjih kmetijstva, ribištva, stanovanjskih zadev in potrošništva, vendar tudi na drugih gospodarskih področjih, kot so zavarovalništvo, prevoz, oskrba z energijo, zdravstvo, mediji itd.

Zveza norveških kmetijskih zadruga (FNAC) zajema 14 nacionalnih organizacij, ki opravljajo dejavnosti, kot so predelava, prodaja in nakup kmetijskih proizvodov in blaga, ki se uporabljajo pri kmetijski proizvodnji (gnojila, stroji itd.), reja, kreditiranje in zavarovanje. Kmetijske zadruga imajo več kot 50 000 posameznih članov (kmetovalcev) in okoli 19 000 zaposlenih, njihov letni promet pa presega 58 milijard NOK (okoli 6 milijard EUR). Kmetijske zadruga so lastnice nekaterih najbolj znanih norveških blagovnih znamk, kot so TINE (mlečni proizvodi), Gilde (rdeče meso) ter Prior (jajca in perutnina). Glavna cilja kmetijskih zadruga sta zagotoviti kanale za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov ter dobre pogoje za dostop do kapitala in vložkov za proizvodnjo na vsaki kmetiji.

V skladu z norveškim Zakonom o surovih ribah⁽²¹⁾ imajo norveške prodajne zadruga izključno pravico, da poskrbijo za trženje rib in lupinarjev, razen farmsko gojenih rib, iz prve roke. Na tem področju deluje šest prodajnih zadruga. Področje delovanja vsake organizacije je povezano z geografskim območjem in/ali vrstami. Lastniki prodajnih zadruga so sami ribiči. Poleg trženja so prodajne organizacije odgovorne tudi za nadzor nad zaščito morskih virov. Vrednost trženja rib in lupinarjev iz prve roke je okoli 6 milijard NOK (okoli 620 milijonov EUR). 90 % vseh rib in lupinarjev se izvozi.

⁽¹⁹⁾ Prevod s spletne strani Norveškega združnega centra: www.samvirke.org

⁽²⁰⁾ Vir informacij v tem oddelku je predvsem spletna stran Norveškega združnega centra, ki je center za informacije, dokumentacijo in svetovanje v zvezi z zadrugami ter je v lasti glavnih združnih organizacij na Norveškem: www.samvirke.org

⁽²¹⁾ Lov 14. december 1951 No 3 om omsetning av råfisk (Råfiskloven), glej zlasti oddelek 3.

Coop NKL BA je osrednja organizacija norveških potrošniških zadrug. Coop je veriga trgovin z živili, ki ima okoli 1,1 milijona posameznih članov, združenih v 140 zadrugah. Upravlja več kot 1 350 trgovin z letnim prometom okoli 34 milijard NOK (približno 3,6 milijarde EUR) in okoli 22 000 zaposlenimi. Med trgovinami z živili ima 24-odstotni tržni delež. Coop se ukvarja tudi s predelavo hrane in sodeluje z drugimi skandinavskimi maloprodajnimi združnimi organizacijami v zvezi z nakupom in predelavo. Glavna cilja potrošniških zadrug sta zagotoviti članom dobre in uporabne proizvode in storitve po konkurenčnih cenah ter hkrati biti organizacije, ki zastopajo interese svojih članov pri potrošniških vprašanjih.

Norveška zveza združenih stanovanjskih združenj (NBBL) je nacionalno združenje članov, ki zastopa 86 združenih stanovanjskih združenj in ima 772 000 posameznih članov ter 378 000 stanovanjskih enot v skoraj 5 100 pridruženih stanovanjskih zadrugah. Združna stanovanjska združenja so različno velika in štejejo od 100 do 190 000 posameznih članov. Stanovanjske zadruge imajo pomemben delež stanovanjskega trga v mestih; v Oslu je njihov tržni delež skoraj 40 %, v povprečju pa imajo v državi 15-odstotni tržni delež. Njihova glavna cilja sta zagotoviti varna, dobra in ustrezna stanovanja za člane ter si prizadevati za dobre in stabilne razmere za združna stanovanja.

2.7 NORVEŠKA PRAVILA ZA OBDAVČITEV DOHODKOV PRAVNIH OSEB IN STANJE V ZVEZI Z ZADRUGAMI

Splošni davek od dobička pravnih oseb na Norveškem trenutno znaša 28 %. Davek se obračuna od neto obdavčljivega dohodka poslovnih subjektov. Obračuna se tudi, kadar se dohodek doda lastniškemu kapitalu podjetja. Vendar pa je norveško vrhovno sodišče odločilo, da delniški depoziti niso obdavčljivi dohodek za družbo prejemnico⁽²²⁾. Razlog za to je, da se šteje, da so bili ti prispevki že obdavčeni kot dohodek vlagatelja. Ker mora podjetje plačati 28-odstotni davek na kapital, financiran z lastnim dohodkom podjetja, se davek ne plača za depozite delničarjev ali javnosti. Sledi, da lahko podjetja, ki so organizirana kot delniška družba itd., povečajo lastniški kapital tako, da sprejmejo neobdavčljive delniške depozite od svojih delničarjev ali javnosti.

Vendar pa zadruge te možnosti nimajo. V skladu z norveškim Zakonom o zadrugah ne morejo izdajati delnic javnosti ali drugih kapitalskih certifikatov ali vrednostnih papirjev. Poleg tega velja, da načelo odprtega članstva omejuje znesek kapitalskih prispevkov, ki jih lahko zadruge zahtevajo od svojih članov.

⁽²²⁾ Rt. 1917 str. 627 in Rt. 1927 str. 869.

Norveški organi v skladu s prigrasitvijo pojmujejo obveznosti in omejitve, ki jih zadrugam nalaga zakon, kot bistvene in neločljivo povezane z združnimi načeli. Zato so norveški organi mnenja, da bi odprava teh omejitev pomenila kršitev temeljnih načel. Norveški organi poudarjajo, da je lahko norveški Zakon o zadrugah v zvezi s tem bolj strog kot zakonodaja o zadrugah v drugih evropskih državah. Kot primer se norveški organi sklicujejo na člen 64 Uredbe ES o statutu evropske zadruge⁽²³⁾, v skladu s katerim lahko zadruge izdaja vrednostne papirje, razen delnic, ki jih lahko vpišejo člani ali nečlani. Kljub temu pa norveški organi menijo, da so omejitve za zadruge na Norveškem nujne.

3. RAZLOGI ZA ZAČETEK POSTOPKA

Nadzorni organ je z Odločbo št. 719/07/COL odločil, da bo sprožil formalni postopek preiskave v zvezi s priglášeno shemo. V odločbi o začetku postopka je bilo predhodno stališče Nadzornega organa, da shema pomeni državno pomoč v smislu člena 61(1) EGP.

Prvič, Nadzorni organ je menil, da predlagana davčna ugodnost za zadruge daje zadrugam prednost. Drugič, Nadzorni organ je menil, da je davčna ugodnost za zadruge selektivna, in je dvomil, da bo upravičena z naravo ali splošno shemo norveškega davčnega sistema. Ker bi shema zmanjšala davek od dobička pravnih oseb, ki ga plačajo zajete zadruge, je Nadzorni organ izrazil dvom glede tega, da shema ne bi mogla izkrivljati konkurence ali groziti, da bo izkrivljala konkurenco. Nadzorni organ je tudi dvomil, da je priglášeni ukrep mogoče obravnavati kot skladen s katero koli izjemo iz člena 61 EGP in zato kot skladen s pravili o državni pomoči Sporazuma EGP.

4. PRIPOMBE NORVEŠKIH ORGANOV

Norveški organi navajajo, da predlagana davčna olajšava zadrugam ne daje prednosti. Na eni strani norveški organi navajajo, da je treba davčno olajšavo obravnavati kot „del dogovora, pri čemer davčna shema predstavlja plačila države združnim podjetjem za prilagajanje na veljavni zakonodajni okvir za zadruge“⁽²⁴⁾. Država tako ščiti obliko zadruge kot alternativo družbam z omejeno odgovornostjo, kar velja za nedotakljivo korist v javnem interesu. Na drugi strani pa norveški organi navajajo, da je treba davčno olajšavo obravnavati kot nadomestilo za dodatne stroške na strani zadrug zaradi omejitev, ki so jim naložene v zvezi z dostopom do kapitala, kar se šteje kot strukturno neugoden položaj za zadruge. Norveški organi navajajo, da predvidevajo, da zadevni ukrep zgolj izravnava temeljni neugodni položaj na strani zadrug v zvezi z dostopom do lastniškega kapitala.

⁽²³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1435/2003 z dne 22. julija 2003 o statutu evropske zadruge (SCE) (UL L 207, 18.8.2003, str. 1).

⁽²⁴⁾ Dopis norveških organov z dne 20. februarja 2008 (evidenčna št. 465882), str. 2.

V zvezi z obema argumentoma norveški organi navajajo, da je shema skladna z načelom tržnega vlagatelja. Zdi se, da argument temelji na mnenju, da pomoč, dodeljena po shemi, ne bo preseгла dodatnega stroška, povezanega z delovanjem v vlogi zadruga, niti javne koristi varovanja oblike združništva.

Poleg tega norveški organi vztrajajo, da uporaba davčnega ukrepa ne preprečuje uporabe načela tržnega vlagatelja, saj naj bi bila oblika pomoči, ki jo izbere država, nepomembna.

Iz prakse Evropskega sodišča in Evropske komisije sledi, da dejstvo, da ukrep izravnava neugoden položaj na strani podjetja, ne pomeni, da ga ni mogoče obravnavati kot ukrepa, ki podjetju daje prednost. Po navedbah norveških organov ta praksa za zadevni primer ne velja. Vse družbe z omejeno odgovornostjo imajo možnost lastniški kapital povečati tako, da sprejmejo depozite, ki so za podjetje neobdavčljivi dohodek. Shema zgolj izravnava neugoden položaj zadruga in jih izenačuje z drugimi podjetji. Norveški organi nadalje navajajo, da je zadevni primer mogoče razlikovati od odločitve Evropske komisije v zadevi OTE⁽²⁵⁾, saj davčna olajšava in dodaten strošek zaradi obveznosti v zadevnem primeru nastaneta hkrati. Norveški organi odstavka 101 v zadevi OTE razumejo tako, da bi bilo to lahko pomembno za opredelitev sheme kot državne pomoči.

V zvezi s selektivnostjo sheme norveški organi navajajo, da shema zadruga obravnava, kot da lastniški kapital financirajo delničarji. Davčna olajšava zadrugi prejemnici omogoča, da dodeli enak znesek kot lastniški kapital, ne da bi plačala davek, kot da bi podoben znesek prejela kot delniške depozite. Posledično po mnenju norveških organov za zadruga velja splošno pravilo v zvezi z depoziti lastniškega kapitala.

Poleg tega norveški organi navajajo, da je priglašena shema v skladu s pravili o državni pomoči EGP in načeli iz Sporočila Komisije o zadrugah⁽²⁶⁾. Norveški organi se zlasti sklicujejo na oddelek 3.2.6 Sporočila Komisije, v skladu s katerim je lahko posebna davčna obravnava zadruga dobrodošla.

⁽²⁵⁾ Odločitev Evropske komisije v zadevi C 2/2006 OTE.

⁽²⁶⁾ Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o spodbujanju zadruga v Evropi, COM(2004)18 z dne 23. februarja 2004, v nadaljnjem besedilu: Sporočilo Komisije o zadrugah ali Sporočilo Komisije.

V zvezi z izkrivljanjem konkurence norveški organi navajajo, da shema zgolj nevtralizira obstoječe izkrivljanje v škodo zadruga in zato domnevno izboljšuje učinkovitost prizadetih trgov.

5. PRIPOMBE TRETJIH OSEB

Po objavi Odločbe št. 719/07/COL o sprožitvi formalnega postopka preiskave v zvezi s priglašeno pomočjo za določene zadruga je Nadzorni organ Efte prejel pripombe več tretjih oseb.

Pripombe francoske vlade se v bistvu nanašajo na posebno značilnost zadruga ter poudarjajo, da je priglašena shema namenjena samo kot nadomestilo zadrugam za njihov strukturno neugoden položaj.

Cooperatives Europe zastopa združenja iz vse Evrope ter je namenjena podpori in razvoju združnih podjetij. Organizacija se sklicuje na posebno identiteto zadruga, ki jo priznavajo organi Skupnosti. Cooperatives Europe verjame, da se posebnih shem, od katerih imajo zadruga koristi, ne sme primerjati s shemami, ki veljajo za druge oblike podjetij, saj so sheme operativni prevod združnih načel. Poleg tega Cooperatives Europe navaja, da posebne davčne ureditve za zadruga nimajo cilja ali učinka vzpostavitve nelojalne konkurence, temveč so oblikovane tako, da upoštevajo in sorazmerno izravnava neugoden položaj zaradi omejitev, ki so povezane z obliko zadruga. Po navedbah Cooperatives Europe shema upravičuje načelo enakosti, saj so zadruga včasih v manj ugodnem položaju, med drugim pri dostopu do kapitala. Cooperatives Europe meni, da so zadruga predmet neodvisne pravne sheme, ki upošteva njihove posebnosti. Navaja, da če je davčna shema za zadruga skladna z logiko pravnega sistema države članice, če je posledica načinov operativnega delovanja zadruga, ki je povezano z združnimi načeli in vrednotami, in če je sorazmerna z omejitvami, ki jih nalagajo ti načini operativnega delovanja, je ni mogoče obravnavati kot državno pomoč ali prednost, temveč preprosto kot shemo, ki izvira iz logike delovanja, ki se razlikuje od drugih oblik podjetij, in je utemeljena z enakostjo obravnave različnih oblik podjetij. Cooperatives Europe na koncu navaja, da shema izravnava neugoden položaj zadruga ter tako priznava logiko združnega sistema in pravice do konkuriranja pod enakimi pogoji.

Kooperativa Förbundet, švedska organizacija za potrošniške zadruga, podpira argumente Cooperatives Europe.

Confcooperative - Confederazione Cooperative Italiane je organizacija za italijanske zadruge. Poudarja skupen cilj zadrug in zaključuje, da je norveška zakonodaja skladna z zakonodajami drugih držav članic, katerih cilj je ublažiti neugoden položaj zadrug, zlasti v zvezi z zbiranjem kapitala. Hkrati poudarja, da vsak presežek, ki ga člani plačajo zadrugi, ostane v lasti članov in ga zato ni mogoče obdavčiti na strani zadruge.

Legacoop – Lega Nazionale delle Cooperative e Mutue je organizacija za italijanske zadruge v vseh sektorjih. Legacoop se sklicuje na presežek zadrug, za katerega je značilno, da se člani zadruge začasno odpovejo svoji premiji. Organizacija je mnenja, da je shema skladna s civilno in davčno zakonodajo o evropskih zadrugah in da bo shema pripomogla k ublažitvi neugodnega položaja zadrug v zvezi s pritokom kapitala.

Coop de France je organizacija za francoske zadruge v kmetijskem sektorju. Organizacija se sklicuje na evropski pravni okvir, ki je priznal posebno vlogo zadrug ne glede na to, v katerem sektorju gospodarstva so dejavne, in razvil instrumente, ki jim dajejo pravno varnost. Poleg tega organizacija navaja, da shema ne pomeni pomoči, temveč zadrugam zgolj zagotavlja nadomestilo za strukturno neugoden položaj, povezan z njihovo obliko. Nadalje navaja, da je shema znotraj logike sistema in torej ni selektivna. To temelji predvsem na argumentu, da je kapital zadrug nedeljiv in sestoji iz nerazdeljenega dobička članov. Coop de France se sklicuje tudi na težave zadrug v zvezi z dostopom do kapitala zaradi nezmožnosti izdaje delnic, omejenega števila potencialnih članov na podlagi cilja zadruge in nezmožnosti zadrug, da izkoristijo finančne instrumente.

Landbrugsrådet je organizacija za zadruge v kmetijskem sektorju na Danskem. Organizacija navaja, da shema ustvarja pravične in enake pogoje za konkurenco med različnimi vrstami podjetij, saj spoštuje naravo zadrug in zadrugna načela. Shema ne daje prednosti zadrugam, temveč izravnava strukturno neugoden položaj.

CECOP-CICOPA-Europe zastopa industrijske in storitvene zadruge. Organizacija navaja, da posebnih shem, od katerih imajo zadruge koristi, ne gre primerjati s shemami, ki veljajo za druge oblike podjetij, saj temeljijo na načelih, ki urejajo zadruge. Nadalje navaja, da se, če Nadzorni organ položaj zadrug primerja z drugimi podjetji, zdi, da ustvarja hierarhijo med pravnimi oblikami, pri čemer se zadrugna shema obravnava kot izjema. To ni v skladu z evropsko pogodbo in z Uredbo o statutu evropske delniške družbe. Organizacija, s sklicevanjem na Sporočilo Komisije o zadrugah, navaja, da priglašena shema upošteva in zagotavlja sorazmerno nadomestilo za omejitve, ki so povezane z obliko zadruge.

General Confederation of Agricultural Co-operatives in the EU (COGECA) zastopa splošni gospodarski interes kmetijskih, kmetijsko-živilskih, gozdarskih in ribiških zadrug v Evropi. Organizacija se sklicuje na temeljno vlogo zadrug v teh sektorjih, ki jo je priznalo veliko držav članic EU, in dejstvo, da so zadruge v svoje statute vključile skrb za skupnost (trajnostni razvoj). Organizacija izraža skrb, da lahko enotna davčna obravnava zadrug in drugih podjetij povzroči, da bodo zadruge prevzele druge pravne oblike organizacij in tako za kmetovalce ustvarile težavnejši dostop do trga.

CCAIE Confederación de Cooperativas Agrarias de España, organizacija za kmetijske zadruge, podpira argumente COGECA, Coop de France in Cooperatives Europe.

Groupement National de la Coopération je organizacija za zadrugno gibanje v Franciji. Navaja, da je ugodna davčna obravnava zadrug v Franciji in drugih evropskih državah namenjena zagotovitvi lojalne konkurence med zadrugami in drugimi podjetji in da ne izkrivlja konkurence. Organizacija se sklicuje na posebne značilnosti zadrug in poudarja, da zadruge za svoj obstoj in razvoj potrebujejo določen pravni in davčni okvir, ki upošteva njihove posebnosti in pogoje, pod katerimi izvajajo svoje dejavnosti. Podpira norveško stališče, da shema zadrugam ne daje prednosti, in navaja, da shema ne bo izkrivljala konkurence, saj ne bi bilo mogoče imeti enakih pravil za različne oblike podjetij z različnimi značilnostmi. Na tej podlagi organizacija poudarja, da pomoč ne bi bila nesorazmerna.

Norwegian Standing Committee on Co-operative Affairs (v nadaljnjem besedilu: NSCC) je organizacija za norveške zadruge. NSCC na začetku navaja, da med zadrugami in drugimi oblikami podjetij obstaja temeljna razlika, in sicer, da je odnos med zadrugo in njenimi člani drugačen od odnosa med delniško družbo in njenimi delničarji. To vpliva tudi na davčne ukrepe za zadruge.

NSCC najprej navaja, da ukrep ne pomeni državne pomoči, saj je upravičen z naravo ali splošno shemo davčnega sistema. V zvezi s tem NSCC navaja, da zadruge lastniški kapital gradijo tako, da članom ne izplačujejo premij. Običajno se mora takšen presežek izplačati članom zadruge, saj dejansko predstavlja odložen popravek cen, ki pa ne pripada zadrugi, temveč članom. Če pride do izplačila, je to za zadrugo odbitno. Če se presežek ne izplača, bo dejansko pomenil prispevek lastniškega kapitala članov zadruge. V tem primeru je logično, da se presežek izvzame iz davka, ne glede na to, ali je rezerviran kot lastniški kapital ali pa izplačan članom. Poleg tega velja temeljno načelo, da znesek ni dvakrat obdavčen. Tako kot so zasebne vloge oproščene davkov na strani delniške družbe, saj so davek zanje že plačali delničarji, tako morajo biti davka oproščeni (na strani zadruge) prispevki v lastniški kapital članov

zadruge, saj so davek zanje že plačali člani. Na podlagi tega NSCC meni, da je treba namesto primerjave sheme s pravili o davku na prihodek upoštevati pravni okvir, ki ga tvorijo pravila v zvezi s prispevkom delničarjev v lastniški kapital.

Nadalje NSCC navaja, da ukrep ne predstavlja prednosti, saj zagotavlja le nadomestilo za strukturno neugoden položaj, povezan s pravno strukturo zadrug. NSCC s sklicevanjem na odločitev o sprožitvi postopka nadalje navaja, da ni pomembno, ali je strukturno neugoden položaj izravnán z drugimi elementi v režimu za zadruge na Norveškem, temveč da bi moral biti pravni test ta, ali je določen neugodni položaj, ki naj bi ga ukrep uravnotežil, izenačen z drugimi ukrepi.

NSCC navaja, da ukrep ni selektiven, saj različna davčna obravnava zadrug in drugih podjetij odraža razlike, ki se nanašajo na pravo družb. Ker davčni ukrep, ki je izpostavljen pregledu, velja samo za subjekte, organizirane kot zadruge, se nanaša samo na pravno obliko podjetja, ki je odprto za vse. Zato ukrep ni selektiven.

II. PRESOJA

1. PODROČJE UPORABE ODLOČBE

Kot je navedeno v zgornjem oddelku I-2.4, so možni upravičenci po shemi predvsem zadruge, ki delujejo na področjih kmetijstva, ribištva in gozdarstva, določene potrošniške zadruge in stanovanjske zadruge.

Člen 8 EGP opredeljuje področje uporabe Sporazuma. Iz člena 8(3) izhaja, da:

„Če ni določeno drugače, se določbe tega sporazuma uporabljajo samo za:

- (a) izdelke iz poglavij 25 do 97 Harmoniziranega sistema poimenovanja in šifrskih oznak blaga, razen izdelkov, navedenih v Protokolu 2;
- (b) izdelke iz Protokola 3, ob upoštevanju posebne ureditve iz navedenega protokola.“

Na tej podlagi kmetijski in ribiški sektor v veliki meri ne spadata v področje uporabe pravil glede državnih pomoči Sporazuma EGP.

Zato ta odločba velja za predlagano davčno olajšavo za zadruge, vendar ne velja za zadruge, ki so dejavne v kmetijskem in ribiškem sektorju, če dejavnosti teh zadrug ne spadajo v področje uporabe pravil glede državne pomoči iz Sporazuma EGP.

2. OBSTOJ DRŽAVNE POMOČI

2.1 UVOD

Člen 61(1) EGP se glasi, kot sledi:

„Razen če ta sporazum ne določa drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodelijo države članice ES, države Efte ali je dodeljena v kakršni koli obliki iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z delovanjem tega sporazuma, kolikor škodi trgovini med pogodbenicami.“

Nadzorni organ opozarja, da Sporazum EGP praviloma ne zajema davčnega sistema države Efte. Vsaka država Efte oblikuje in uporablja davčni sistem po lastni izbiri. Vendar pa lahko ima uporaba davčnega ukrepa, kot je olajšava pri davku od dobička pravnih oseb za določene zadruge, posledice, zaradi katerih postane davčni ukrep predmet člena 61(1) EGP. Po sodni praksi⁽²⁷⁾ člen 61(1) EGP ne razlikuje med ukrepi državne intervencije glede na njihove vzroke ali cilje, ampak jih določa glede na njihove učinke.

2.2 OBSTOJ DRŽAVNIH SREDSTEV

Za obstoj državne pomoči v smislu člena 61(1) EGP mora biti pomoč dodeljena s strani države ali iz državnih sredstev.

Nadzorni organ opozarja, da je po ustaljeni sodni praksi opredelitev pomoči bolj splošna od opredelitve subvencije, saj vključuje ne le pozitivne učinke, kot so same subvencije, temveč tudi državne ukrepe, ki v različnih oblikah zmanjšujejo stroške, ki so običajno zajeti v proračun podjetja in so zato, ker niso subvencije v strogem pomenu besede, vsebinsko podobni in imajo enak učinek⁽²⁸⁾.

V skladu s priglašeno shemo bodo zadruge iz oddelka 10-50 Zakona o davku upravičene do posebne davčne olajšave. Zato lahko te zadruge odštejejo dodelitve k lastniškemu kapitalu od prihodka. Davčna olajšava pomeni, da je davek, ki ga plačajo v shemi zajete zadruge, manjši. Ukrep prinaša izgubo davčnih prihodkov za Norveško, ki jo norveški organi ocenjujejo na 35 do 40 milijonov NOK (približno 4 do 5 milijone EUR) v proračunskem letu 2007. Po ustaljeni sodni praksi ukrep, s katerim javni organi določenim podjetjem odobrijo davčno oprostitve, ki, čeprav ne vključuje sredstev iz državnih virov, upravičencem te oprostitve omogoča ugodnejše finančno stanje

⁽²⁷⁾ Zadeva E-6/98 *Norveška proti Nadzornemu organu Efte* [1999] Poročilo Sodišča Efte str. 76, točka 34; združene zadeve E-5/04, E-6/04 in E-7/04 *Fesil in Finnjord, PIL in drugi in Norveška proti Nadzornemu organu Efte* [2005], Poročilo Sodišča Efte, str. 121, točka 76; zadeva 173/73 *Italija proti Komisiji* [1974] Recueil 709, točka 13; in zadeva C-241/94 *Francija proti Komisiji* [1996] Recueil I-4551, točka 20.

⁽²⁸⁾ Glej zlasti zadevo C-143/99 *Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* [2001] Recueil I-8365, točka 38; zadevo C-501/00 *Španija proti Komisiji* [2004] ZOdl. I-6717, točka 90; in zadevo C-66/02 *Italija proti Komisiji* [2005] ZOdl. I-10901, točka 77.

v primerjavi z drugimi davkoplačevalci, pomeni pomoč, dodeljeno s strani države ali iz državnih sredstev⁽²⁹⁾. Zato Nadzorni organ meni, da priglašena shema vključuje državna sredstva.

2.3 DAJANJE PREDNOSTI POSAMEZNIM PODJETJEM ALI PROIZVODNJI POSAMEZNEGA BLAGA

2.3.1 *Selektivnost*

Prvič, ukrep pomoči mora biti selektiven, tako da daje prednost „posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“.

Zadruge, upravičene po shemi, so podjetja v smislu pravil glede državne pomoči Sporazuma EGP. V skladu z ustaljeno sodno prakso pojem „podjetje“ zajema vse subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne glede na njihovo pravno obliko in način financiranja⁽³⁰⁾.

Da se ugotovi, ali je ukrep selektiven, je treba preveriti, ali ta ukrep v okviru določenega pravnega sistema daje prednost posameznim podjetjem v primerjavi z drugimi, ki so v primerljivem pravnem in dejanskem položaju⁽³¹⁾.

Nadzorni organ bo preučil te elemente v zvezi z davčno olajšavo v korist določenim zadrugam iz oddelka 10-50 Zakona o davku.

Referenčni okvir

Da bi davčni ukrep označil za selektivnega, mora Nadzorni organ začeti identificirati in preverjati običajni ali „normalni“ režim po veljavnem davčnem sistemu, ki tvori zadevni referenčni okvir⁽³²⁾.

Na Norveškem za zadruge velja splošno veljavni davek od dobička pravnih oseb. Cilj davka od dobička pravnih oseb je obdavčitev dobička (neto prihodka), ki ga ustvarijo podjetja.

⁽²⁹⁾ Glej zadevo C-387/92 *Banco Exterior de España* [1994] Recueil I-877, točka 14; in zadevo C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze in drugi* [2006] ZOdl. I-289, točka 132.

⁽³⁰⁾ Zadeva C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze in drugi* [2006] ZOdl. I-289, točka 107 in naslednje, in tam citirana sodna praksa.

⁽³¹⁾ Zadeva C-487/06 P, *British Aggregates Association proti Komisiji*, točka 82 in naslednje; zadeva C-409/00 *Španija proti Komisiji* [2003] Recueil I-1487, točka 47; združene zadeve C-428/06 do C-434/06 *UGT-Rioja in drugi*, še ni poročil, točka 46.

⁽³²⁾ Zadevi T-211/04 in T-215/04 *Vlada Gibraltarija proti Komisiji*, še ni poročil, točka 143.

Toda v skladu s predlaganim oddelkom 10-50 Zakona o davku so določene potrošniške zadruge, zadruge, dejavne na področjih kmetijstva, ribištva in gozdarstva, ter stanovanjske zadruge upravičene do olajšave v višini do 15 % prihodka, ki izhaja iz trgovine z njihovimi člani. Tako se davčna osnova teh podjetij zmanjša, s tem pa tudi njihov davek od dobička pravnih oseb. To davčno pravilo se razlikuje od običajnih pravil o davku od dobička pravnih oseb, ki ga plačujejo norveška podjetja.

V priglasitvi so norveški organi trdili, da je zadevni referenčni sistem v tem primeru splošni okvir za pritek kapitala. Nadzorni organ je drugačnega mnenja. Ker davčna oprostitve za določene zadruge pomeni odstopanje od splošno veljavnega zakona o davku od dobička pravnih oseb, je Nadzorni organ mnenja, da je treba priglašeni ukrep obravnavati po sistemu davka od dobička pravnih oseb. Zato davek od dobička pravnih oseb pomeni zadevni referenčni okvir, na podlagi katerega je treba obravnavati odstopanje.

Dejanski in pravni položaj

Nadzorni organ mora oceniti, ali je državni ukrep po določenem zakonskem sistemu (v tem primeru davek od dobička pravnih oseb) takšen, da posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga daje prednost v smislu člena 61(1) EGP v primerjavi z drugimi podjetji, ki so v podobnem pravnem in dejanskem položaju, ki je primerljiv z vidika cilja, kateremu je namenjen zadevni ukrep⁽³³⁾.

V skladu s tem mora Nadzorni organ oceniti in ugotoviti, ali je prednost, dodeljena z zadevnim davčnim ukrepom, selektivna, tako, da dokaže, da ukrep odstopa od običajnega režima, ker razlikuje med gospodarskimi subjekti, ki so z vidika cilja, določenega za davčni sistem zadevne države v primerljivem dejanskem in pravnem položaju⁽³⁴⁾.

Po zgoraj navedeni sodni praksi mora Nadzorni organ zato oceniti, ali po davku od dobička pravnih oseb 15-odstotna olajšava od prihodka zadrug, ki izhaja iz trgovine z njihovimi člani, določenim zadrugam daje prednost v smislu člena 61(1) EGP v primerjavi z drugimi podjetji, ki so v primerljivem pravnem in dejanskem položaju z vidika cilja davka od dobička pravnih oseb.

⁽³³⁾ Zadeva C-75/97, *Belgija proti Komisiji* [1999] Recueil I-3671, točke 28 do 31.

⁽³⁴⁾ Zadevi T-211/04 in T-215/04 *Vlada Gibraltarija proti Komisiji*, še ni poročil, točka 143 z nadaljnjimi sklici.

Kot je navedeno zgoraj, je cilj davka od dobička pravnih oseb obdavčitev dobička, ki ga ustvarijo podjetja.

V tem okviru se Nadzorni organ zaveda posebnosti zadrug. Nadzorni organ zlasti ugotavlja, da v skladu s Sporočilom Komisije o zadrugah „zadruga delujejo v interesu svojih članov, ki so hkrati tudi uporabniki in niso upravljani v interesu zunanjih vlagateljev. Dobičke prejmejo člani v sorazmerju z njihovimi posli z zadrugo, viri in sredstva pa se običajno obdržijo, se ne razdelijo in se namenijo skupnim interesom članov. Ker so osebne povezave med člani načeloma močne in pomembne, se vsako novo članstvo odobri, glasovalne pravice pa niso nujno sorazmerne s poslovnim deležem (en človek, en glas). Če član izstopi, je upravičen do vračila svojega deleža, kar pomeni zmanjšanje kapitala.“⁽³⁵⁾

Posledično je opredeljena popolnoma vzajemna zadruga. Prvič, s posebnim odnosom s člani zadruga, kar pomeni, da so člani aktivno udeleženi pri vodenju poslovanja zadruga, ter da je med člani in zadrugo pomembno medsebojno delovanje, ki presega zgolj poslovni odnos. Drugič, premoženje zadruga je običajno v lasti članov, dobički pa se razdelijo izključno med člane zadruga, na podlagi poslovanja članov z zadrugo.

Na podlagi zgornjih načel Nadzorni organ ne izključuje, da je mogoče popolnoma vzajemne zadruga in druga podjetja obravnavati, kot da niso v primerljivem pravnem in dejanskem položaju z vidika cilja davka od dobička pravnih oseb.

Vendar pa se v tem primeru zdi, da je popolna vzajemnost nekaterih zadrug iz priglašene sheme vprašljiva. Velik del poslovanja določenih zadrug, zajetih v shemi, ni povezan s trgovino s člani, temveč s trgovino z drugimi strankami. V zvezi s tem se Nadzorni organ sklicuje na omejitve iz oddelka 10-50 Zakona o davku, po katerem naj bi od priglašene sheme imele koristiti samo potrošniške zadruga, ki ustvarijo več kot 50 % rednega prometa s trgovino s člani. Po mnenju Nadzornega organa se takšne predvsem vzajemne zadruga precej razlikujejo od popolnoma združenega modela, opisanega v Sporočilu Komisije o zadrugah.

⁽³⁵⁾ Oddelek I.1 Sporočila Komisije o zadrugah.

Poleg tega shema zajema samo zadruga, opredeljene v osnutku oddelka 10-50 Zakona o davku, in sicer določene potrošniške zadruga, zadruga v kmetijskem, ribiškem in gozdarskem sektorju ter stanovanjske zadruga. Samo te zadruga so upravičene do olajšave v višini do 15 % v zvezi s tistim delom prihodka, ki izhaja iz trgovine s člani. Posledično se zadevna davčna ugodnost dodeli na podlagi pravne oblike podjetja, tj. zadruga, in na podlagi sektorjev, v katerih podjetje opravlja svoje dejavnosti. Zato je jasno, da je ukrep selektiven v primerjavi z drugimi primerljivimi gospodarskimi subjekti.

Z uveljavitvijo drugačne obdavčitve dobička določenih zadrug iz naslova trgovine z njihovimi člani glede na njihovo področje delovanja je Nadzorni organ mnenja, da oddelek 10-50 norveškega Zakona o davku razlikuje med gospodarskimi subjekti, ki so z vidika cilja sistema davka od dobička pravnih oseb, tj. obdavčitve dobička, v primerljivem dejanskem in pravnem položaju.

Upravičenost z naravo in logiko sistema

V skladu z uveljavljeno sodno prakso se koncept državne pomoči ne nanaša na državne ukrepe, ki razlikujejo med podjetji in so torej na prvi pogled selektivni, če to razlikovanje izhaja iz narave ali celotne strukture sistema, katerega del so⁽³⁶⁾. Sodna praksa Sodišča Efte in sodišč Skupnosti je potrdila, da je mogoče posebni davčni ukrep, ki je delno ali v celoti namenjen oprostitvi podjetij v določenem sektorju stroškov, ki izhajajo iz običajne uporabe splošnega sistema, utemeljiti z notranjo logiko davčnega sistema, če je ukrep skladen z njim⁽³⁷⁾.

Zato mora Nadzorni organ ugotoviti, ali razlikovanje med določenimi zadrugami in drugimi podjetji kljub temu ni selektivno, saj izhaja iz narave ali splošne sheme sistema dajatev, katerega del je. Torej, ali razlikovanja izhajajo neposredno iz temeljnih ali vodilnih načel sistema⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Zadeva 173/73 Italija proti Komisiji [1974] Recueil 709, točka 33; zadeva C-143/99 *Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* [2001] Recueil I-8365, točka 42.

⁽³⁷⁾ Zadeva E-6/98 *Norveška proti Nadzornemu organu Efte*, citirano zgoraj, točka 38; združene zadeve E-5/04, E-6/04 in E-7/04 *Fesil in Finnjord, PIL in drugi in Norveška proti Nadzornemu organu Efte*, citirano zgoraj, točki 84 in 85; združene zadeve T-127/99, T-129/99 in T-148/99 *Territorio Histórico de Alava in drugi proti Komisiji* [2002] Recueil II-1275, točka 163; zadeva C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* [2001] Recueil I 8365, točka 42; zadeva T-308/00 *Salzgitter proti Komisiji* [2004] ZODl. II-1933, točka 42; zadeva C-172/03 *Wolfgang Heiser* [2005] ZODl. I-1627, točka 43.

⁽³⁸⁾ Zadevi T-211/04 in T-215/04 *Vlada Gibraltarja proti Komisiji*, še ni poročil, točka 144 z nadaljnjimi sklici.

Iz sodne prakse izhaja, da mora država EGP, ki je uvedla takšno razlikovanje, dokazati, da je razlikovanje upravičeno z naravo ali splošno shemo zadevnega sistema ⁽³⁹⁾. Norveški organi navajajo, da je davčna olajšava, ki velja za določene zadruge, upravičena z naravo ali splošno shemo, saj to pomeni, da norveški sistem lastniškega financiranja za gospodarske družbe s sprejemanjem neobdavčljivih depozitov velja tudi za zadruge. Z drugimi besedami, shema bi bila namenjena izravnavi neugodnega položaja zadrug, ki je del njihove pravne oblike.

Po mnenju Nadzornega organa v zadevnem primeru utemeljitve norveških organov, tj. da je treba olajšavo pri davku od dobička pravnih oseb obravnavati kot nadomestilo za dodatne stroške, ki nastanejo na strani zadrug zaradi oteženega dostopa do kapitala, ni mogoče šteti za del logike sistema davka od dobička pravnih oseb. Davek od dobička pravnih oseb je davek, odmerjen od prihodka podjetja iz običajne trgovine, delniški depoziti in drugi depoziti lastniškega kapitala pa po norveški davčni zakonodaji niso opredeljeni kot prihodek ⁽⁴⁰⁾. Četudi je cilj norveških organov hvalevreden, pa se zdi, da ne izhaja neposredno iz temeljnih ali vodilnih načel sistema, katerega del je ukrep, in sicer davčnega sistema. Nadzorni organ opozarja, da po dosledni sodni praksi cilj državnih ukrepov ne zadostuje za popolno izključitev teh ukrepov iz njihove opredelitve kot pomoči za namene člena 61(1) EGP ⁽⁴¹⁾.

Poleg tega v tem primeru Nadzorni organ opaža, da priglašena shema ni namenjena vsem zadrugam, ki naj bi načeloma trpele zaradi istega strukturno neugodnega položaja, kot ga poudarjajo norveški organi. Nasprotno, shema zajema samo zadruge v tistih sektorjih, ki so izrecno navedeni v osnutku oddelka 10-50 Zakona o davku. Norveški organi niso predložili nobenih argumentov, ki bi pokazali, da je omejitev sheme na te zadruge v skladu z naravo in splošno shemo davčnega sistema. Pripravljalni dokumenti za oddelek 10-50 Zakona o davku enostavno navajajo zadruge, zajete v shemo, kot predstavnice tradicionalnih združnih sektorjev ⁽⁴²⁾, to pa ni pomembno v okviru obdavčitve zadrug. Poleg tega po navedbah norveških organov omejitev temelji na predpostavki, da zadruge, ki naj bi jih shema zajemala, bolj potrebujejo pomoč kot zadruge v drugih sektorjih. Norveški organi niso predložili nobenih objektivnih informacij, ki bi podprle to predpostavko, niti nobene druge objektivne in podprte utemeljitve tega razlikovanja.

⁽³⁹⁾ Zadeva C-159/01, *Nizozemska proti Komisiji* [2004] Recueil I-4461, točke 43 do 47.

⁽⁴⁰⁾ Glej oddelek I-2.3 zgoraj.

⁽⁴¹⁾ Zadeva C-241/94 *Francija proti Komisiji* [1996] Recueil I-4551, točka 21; zadeva C-342/96 *Španija proti Komisiji* [1999] Recueil I-2459, točka 23.

⁽⁴²⁾ *Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte- og avgiftsopplegget 2007 - lovendringer*.

Skladno s sodno prakso ⁽⁴³⁾ je Nadzorni organ mnenja, da potreba po upoštevanju določenih zahtev (v tem primeru posebnosti zadrug kot organizacij), čeprav legitimna, ne more upravičiti izključitve selektivnih ukrepov, tudi posebnih, iz področja uporabe člena 61(1) EGP, saj je mogoče v vsakem primeru koristno upoštevati zadevne cilje, ko se ocenjuje združljivost ukrepa državne pomoči po členu 61(3) EGP.

Nadalje se Nadzorni organ sklicuje na pripombe Norwegian Standing Committee on Co-operative Affairs ter opazko, da je mogoče davčno oprostitev za zadruge upravičiti na podlagi argumenta dvojne obdavčitve ter posledično narave in logike sistema davka od dobička pravnih oseb. Nadzorni organ na podlagi razpoložljivih informacij ne more izključiti, da bi obstajali primeri, ko kapital ne bi bil obdavčen niti na strani zadrug niti na strani članov.

Glede na zadevni primer in v odsotnosti prepričljivih argumentov o nasprotnem je Nadzorni organ mnenja, da ugodnejše davčne obravnave, ki velja samo za nekatere zadruge, brez objektivne utemeljitve razlikovanja ni mogoče obravnavati kot skladne z logiko davčnega sistema ⁽⁴⁴⁾. Četudi zadevni davčni ukrep določa obseg davčne olajšave na podlagi objektivnih meril, ostaja dejstvo, da je ta po naravi selektivna ⁽⁴⁵⁾.

Na podlagi tega je Nadzorni organ mnenja, da davčna olajšava, ki velja samo za določene zadruge, odstopa od običajnega režima davka od dobička pravnih oseb, ni upravičena z naravo ali splošno shemo sistema in jo je zato treba obravnavati kot selektivno ⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴³⁾ Zadeva C-487/06 P, *British Aggregates Association proti Komisiji*, točka 92.

⁽⁴⁴⁾ V zvezi s tem se Nadzorni organ sklicuje na odločbo Evropske komisije v zvezi z dansko shemo o povračilu za davek na CO₂, glej zadevo C 41/2006 (ex N 318/2004), še ni objavljeno. V odstavku 44 odločbe Komisija navaja, da zadevna shema zajema samo nekatera podjetja, ki so v dejanskem položaju, ki ga shema, po navedbah danskih organov, želi popraviti. Komisija razume to kot odstopanje od splošne logike, ki bi morala po trditvah danskih organov veljati, in zaključuje, da iz tega razloga shema ni skladna s to logiko.

⁽⁴⁵⁾ Združeni zadevi T-92/00 in T-103/00, *Territorio Histórico de Álava - Diputación Foral de Álava in drugi proti Komisiji* [2002] Recueil II-1385, točka 58.

⁽⁴⁶⁾ Zadeva C-222/04, *Cassa di Risparmio di Firenze* [2006] ZOdl. I-289, točke 134 do 138; zadeva C-148/04 *Unicredito Italiano* [2005] ZOdl. I-11137, točki 48 in 49.

2.3.2 Prednost

Da bi ugotovil, ali je bila zadrugam, ki so zajete v shemo, dodeljena gospodarska prednost, mora Nadzorni organ oceniti, ali ukrep upravičence razbremeni stroškov, ki bi jih običajno nosili med svojim poslovanjem. Nadzorni organ meni, da je treba vprašanje o tem, ali shema zadevnim zadrugam daje prednost, obravnavati v okviru sistema davka od dobička pravnih oseb, ki velja tako za dobičkonosna podjetja kot tudi za zadruge, vključno s tistimi, ki jih shema ne zajema.

Po priglašeni shemi so določene zadruge upravičene do olajšave v višini do 15 % v zvezi s tistim delom prihodka, ki izhaja iz trgovine s člani. Tako se davčna osnova teh podjetij zmanjša, s tem pa tudi njihov davek od dobička pravnih oseb. Posledično jih ukrep razbremeni stroškov, ki bi jih običajno krila iz proračuna. To davčno pravilo se razlikuje od običajnih pravil o davku od dobička pravnih oseb, ki ga plačujejo norveška podjetja.

Norveški organi in več tretjih strani so predložili pripombe k odločbi o sprožitvi postopka in v njih navedli, da predlagana davčna olajšava zadrugam ne daje nobene prednosti. Prvič, po navedbah norveških organov je shema skladna z načelom tržnega vlagatelja in jo je treba obravnavati kot plačilo zadrugam za ohranjanje njihove pravne oblike, ki je v javnem interesu. Drugič, davčna olajšava je nadomestilo za dodatne stroške na strani zadrug zaradi naloženih omejitev, zlasti v zvezi s dostopom do lastniškega kapitala, in ne vključuje prekomernega nadomestila.

V zvezi z načelom tržnega vlagatelja se zdi, da argument temelji na stališču, da pomoč, dodeljena po shemi, ne bo preseгла dodatnega stroška, povezanega z delovanjem podjetja v vlogi zadruga (prekomerno nadomestilo), niti javne koristi zaščite zadruga. Norveški organi navajajo, da načelo tržnega vlagatelja velja, če država kupi nematerialno korist v javnem interesu po tržni ceni, vsaj če je nematerialna korist za državo popolnoma nepovezana z interesi zadevnega podjetja⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁷⁾ Norveški organi se sklicujejo na sklepne predloge generalnega pravobranilca Fennellyja v zadevi 251/97 *Francoska republika proti Komisiji*, s katerimi utemeljuje svoje argumente. V skladu z argumenti, ki so jih v tej zadevi predložili francoski organi, je v bistvu mogoče trditi, da če država kupi blago ali storitve ali bolj nematerialne koristi, ki so v interesu splošne javnosti, po tržni ceni, ni elementa pomoči oziroma je prisotna pomoč, ki je vsaj potencialno združljiva. Glej odstavek 20 sklepnih predlogov. Vendar pa generalni pravobranilec v tem primeru ni upošteval argumentov francoskih organov.

Nadzorni organ meni, da obstaja več razlogov za to, da v tem primeru načelo tržnega vlagatelja ne velja. Nadzorni organ se ne strinja z mnenjem norveških organov, da delovanje v vlogi zadruga ne prinaša prednosti za podjetje. V zvezi s tem se Nadzorni organ sklicuje na Sporočilo Komisije o zadrugah, v katerem Evropska komisija med drugim navaja, da je lahko model zadruga „sredstvo za ustvarjanje ali povečanje gospodarske moči malih in srednje velikih podjetij (MSP).“⁽⁴⁸⁾

Nadalje Nadzorni organ meni, da je nematerialna korist, ki jo v tem primeru namerava „kupiti“ država, ohranitev združnega sektorja na Norveškem v sedanjih pogojih, ko prihaja do omejitev pri dostopu do lastniškega kapitala. Nadzorni organ meni, da v tem primeru ni mogoče uporabiti načela tržnega vlagatelja iz preprostega razloga, ker noben zasebni tržni vlagatelj nikoli ne bi izvedel podobne transakcije, kot je tista, ki jo predlagajo norveški organi. V tem primeru država ne ravna kot tržni vlagatelj ali podjetje. Nasprotno, država izvaja svoje suverene in upravne funkcije, uvajanje davkov pa je ena izmed ključnih elementov teh funkcij. Zato Nadzorni organ ne vidi možnosti uporabe načela tržnega vlagatelja.

Norveški organi so tudi navedli, da shema ne vključuje prekomernega nadomestila in da dodeljena pomoč ne presega javnega interesa zaščite zadruga. Nadzorni organ opaža, da norveški organi niso predložili nobenih številčnih ali drugih podatkov v zvezi s tem, temveč so zgolj navedli, da predvidevajo, da je temu tako. Komisija zato ne more sprejeti tega argumenta.

Drugič, Nadzorni organ bo preveril, ali je mogoče skleniti, da shema ne vključuje prednosti za zadruga, zajete v njej, na podlagi tega, da je pomoč dodeljena zato, da zadrugam zagotovi nadomestilo za njihov strukturno neugoden položaj. Ugotovljeno je bilo, da je mogoče strukturno neugoden položaj v določenih posebnih okoliščinah izravnati z ukrepi pomoči⁽⁴⁹⁾. Za nadomestilo za neugoden položaj je bilo ugotovljeno, da v določenih okoliščinah ne pomeni prednosti, zlasti kadar se nekdanji monopolisti v državni lasti prestrukturirajo in se spreminijo v akterje na trgu, ko se trg odpre za konkurenco. Ti predenski se nanašajo na dejansko stanje, ki pa se razlikuje od stanja v zadevnem primeru. Nadalje se zdi, da niti sodna praksa evropskih sodišč niti praksa Evropske komisije ne podpirata

⁽⁴⁸⁾ Oddelek 2.1.1 Sporočila Komisije o zadrugah.

⁽⁴⁹⁾ Zadeva T-157/01 *Danske Busvognmænd proti Komisiji* [2004] Recueil II-917.

mnenja, da ukrep, kot je priglašeni ukrep, ne daje prednosti podjetju zgolj zato, ker zagotavlja nadomestilo za „neugoden položaj“ na strani podjetja ⁽⁵⁰⁾.

Na podlagi tega Nadzorni organ zaključuje, da predlagana davčna ugodnost daje prednost v shemi zajetim zadrugam.

2.4 IZKRIVLJANJE KONKURENCE IN OVIRANJE TRGOVINE MED POGODBENICAMI

Iz sodne prakse izhaja, da v zvezi z merili iz člena 61(1) EGP o pomoči, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco, kolikor vpliva na trgovino med pogodbenicami, ni treba ugotoviti, da pomoč dejansko vpliva na trgovino med pogodbenicami in da je konkurenca dejansko izkrivljena, temveč zadostuje proučitev, ali bi pomoč lahko vplivala na trgovino in izkrivljala konkurenco ⁽⁵¹⁾.

Norveški organi navajajo, da je cilj sheme izravnati obstoječi neugoden konkurenčni položaj za zadruge v zvezi z dostopom do kapitala. Na podlagi tega vztrajajo, da shema ne izkrivlja ali ne grozi, da bi izkrivljala konkurenco. Nadzorni organ ugotavlja, da je učinek sheme zmanjšati davek od dobička pravnih oseb za zadruge, zajete v shemi, v primerjavi z drugimi podjetji. Zato je konkurenčni položaj teh zadrug okrepljen. Dejstvo, da po norveški zakonodaji za zadruge veljajo določene omejitve, ki pa med drugim ne veljajo za družbe z omejeno odgovornostjo, v tem primeru ni odločilno.

Kadar pomoč, ki jo dodeli država, okrepi položaj posameznega podjetja v primerjavi z drugimi podjetji, ki konkurirajo v trgovini znotraj Skupnosti, navedena pomoč vpliva na ta podjetja. In nasprotno, ni nujno, da je upravičeno podjetje samo udeleženo v tej trgovini ⁽⁵²⁾. Predlagana davčna olajšava krepi položaj zadrug v primerjavi z njihovimi konkurenti, ki so drugače organizirani. Davčna olajšava velja za vse glavne oblike zadrug, vsaj nekatere pa so dejavne tudi na trgih znotraj EGP. V zvezi s tem Nadzorni organ ugotavlja, da ima potrošniška zadruga Coop

NKL BA med trgovinami z živili na Norveškem 24-odstotni tržni delež. Poleg tega Coop NKL BA sodeluje z drugimi skandinavskimi maloprodajnimi združnimi organizacijami na področju nabave in predelave.

Na tej podlagi Nadzorni organ sklepa, da bi priglašena shema lahko izkrivljala konkurenco in vplivala na trgovino med pogodbenicami Sporazuma EGP.

2.5 SPOROČILO KOMISIJE O ZADRUGAH

Zdi se, da norveški organi trdijo, da priglašena shema ne pomeni državne pomoči, saj naj bi bila skladna z načeli iz Sporočila Komisije o zadrugah. Norveški organi se sklicujejo zlasti na oddelek 3.2.6 Sporočila Komisije, v katerem Evropska komisija med drugim navaja, da je posebna davčna obravnava zadrug dobrodošla. Ta oddelek se glasi:

„Nekatere države članice (na primer Belgija, Italija in Portugalska) menijo, da omejitve, ki so del posebne narave kapitala zadrug, zahtevajo posebno davčno obravnavo: na primer, dejstvo, da delnice zadrug ne kotirajo na borzi in zato niso širše razpoložljive za nakup, prinaša skoraj nezmožnost uresničitve kapitalskega dobička; dejstvo, da so te delnice poplačane po nominalni vrednosti (ker nimajo špekulativne vrednosti) in ker je donos (dividenda) omejen, lahko odvrne nove člane. Poleg tega je treba omeniti, da za zadruge pogosto veljajo stroge zahteve v zvezi z dodelitvijo k rezervam. Posebna davčna obravnava je lahko dobrodošla, toda v vseh vidikih ureditve zadrug je treba upoštevati načelo, da mora biti vsaka zaščita ali korist, dodeljena določeni vrsti subjekta, sorazmerna z zakonskimi omejitvami, družbeno dodano vrednostjo ali omejitvami, ki so del te oblike, ter ne sme voditi do nelojalne konkurence. Poleg tega druge dodeljene ‚prednosti‘ ne smejo dovoljevati nezaželene uporabe oblike zadrug s strani nedobrovernih zadrug kot sredstva za izogib primernemu razkritju in zahtevam za upravljanje družb. Komisija poziva države članice, da pri obravnavi primerne in sorazmerne davčne obravnave za lastniški kapital in rezerve zadrug poskrbijo, da takšne določbe ne ustvarijo protikonkurenčnih razmer [...]“.

Vendar Nadzorni organ upošteva, da oddelek 3.2.7 Sporočila Komisije navaja, da „se zadruge, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, obravnavajo kot ‚podjetja‘ v smislu členov 81, 82 in 86 do 88 Pogodbe o Evropski skupnosti (ES). Zato zanje v celoti veljajo evropska pravila o konkurenci in državni pomoči ter tudi različna odstopanja, pragi in pravila de minimis.“

⁽⁵⁰⁾ Zadeva 30/59 *Gezamenlijke Steenkolenmijnen* [1961] Recueil str. 3, 29-30; zadeva C-173/73 *Italija proti Komisiji* [1974] Recueil 709, točki 12 in 13; zadeva C-241/94 *Francija proti Komisiji* [1996] Recueil I-4551, točki 25 in 35; zadeva C-251/97 *Francija proti Komisiji* [1999] Recueil I-6639, točke 41, 46 in 47 ter Odločba Komisije v zadevi C 2/2006 OTE, točka 92.

⁽⁵¹⁾ Zadeva C-372/97 *Italija proti Komisiji* [2004] ZOdl. I-3679, točka 44; zadeva C-66/02 *Italija proti Komisiji*, točka 111, in zadeva C-148/04 *Unicredito Italiano* [2005] ZOdl. I-11137, točka 54.

⁽⁵²⁾ Zadeva C-66/02 *Italija proti Komisiji*, navedeno zgoraj, točki 115 in 117, in zadeva C-148/04 *Unicredito Italiano*, navedeno zgoraj, točki 56 in 58.

Na podlagi tega Nadzorni organ meni, da se, čeprav je pri obravnavi tega primera treba upoštevati posebnosti zadrug, ni mogoče sklicevati na Sporočilo Komisije, brano kot celoto, z namenom trditve, da zadrugam dodeljena državna pomoč ne spada v področje uporabe pravil o državni pomoči iz Sporazuma EGP.

Zato Nadzorni organ meni, da Sporočilo Komisije o zadrugah, brano kot celota, ne zahteva sprememb sklepa, da predlagana davčna olajšava daje prednost v shemi zajetim zadrugam.

2.6 SKLEPNE UGOTOVITVE V ZVEZI Z OBSTOJEM DRŽAVNE POMOČI

Na podlagi zgornjih premislekov je Nadzorni organ sklenil, da priglašena shema glede davčnih oprostitev za določene zadrug pomeni državno pomoč v smislu člena 61(1) EGP.

3. POSTOPKOVNE ZAHTEVE

Po členu 1(3) dela I Protokola 3 „mora biti Nadzorni organ Efte obveščen o vseh načrtih za dodelitev ali spremembo pomoči dovolj zgodaj, da lahko predloži pripombe [...]. Zadevna država ne sme izvajati svojih predlaganih ukrepov, dokler v tem postopku ni sprejeta dokončna odločitev“.

Norveški organi so predlagano shemo v zvezi z davčnimi ugodnostmi za določene zadrug priglasili z dopisoma z dne 28. junija 2007 in 16. oktobra 2007 in sheme niso uveljavili v pričakovanju končne odločitve Nadzornega organa.

Nadzorni organ lahko zato sklene, da so norveški organi upoštevali obveznosti iz člena 1(3) dela I Protokola 3.

4. ZDRUŽLJIVOST POMOČI

Nadzorni organ ugotavlja, da norveški organi niso, niti v priglasitvi sheme niti v pripombah k odločitvi Nadzornega organa o sprožitvi postopka, predložili argumentov v zvezi z združljivostjo pomoči. Nadzorni organ je kljub temu ocenil združljivost priglašene ukrepa s členom 61 EGP na podlagi razpoložljivih informacij.

Nadzorni organ meni, da v zadevnem primeru ni mogoče uporabiti nobenih odstopanj, navedenih v členu 61(2) EGP.

V zvezi z uporabo člena 61(3) EGP davčna ugodnost za zadrug ne spada v področje uporabe člena 61(3)(a) EGP, saj nobena od norveških regij ne izpolnjuje pogojev za uporabo te določbe, ki se nanaša na neobičajno nizek življenjski standard ali visoko

brezposelnost. Prav tako se ne zdi, da shema spodbuja izvajanja pomembnega projekta v skupnem evropskem interesu ali popravlja resno motnjo v gospodarstvu Norveške, kar bi bilo nujno za združljivost na podlagi člena 61(3)(b) EGP.

V zvezi s členom 61(3)(c) EGP bi bilo mogoče pomoč šteti za združljivo s Sporazumom EGP, če bi spodbujala razvoj določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij brez škodljivih vplivov na trgovinske pogoje v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom. Nadzorni organ ugotavlja, da ukrep ni niti omejen na regije, zajete v karti norveških regionalnih pomoči, niti ne spada v nobene obstoječe smernice o državni pomoči v zvezi z združljivostjo s Sporazumom EGP na podlagi člena 61(3)(c).

Ker se za priglašeno shemo neposredno ne uporabljajo nobene smernice, bo Nadzorni organ ocenil združljivost sheme neposredno po členu 61(3)(c) EGP⁽⁵³⁾. Odstopanja v smislu člena 61(3)(c) EGP je treba ozko razlagati⁽⁵⁴⁾ in se jih lahko odobri samo, če je mogoče ugotoviti, da bo pomoč prispevala k doseganju cilja v skupnem interesu, ki ga ne bi bilo mogoče doseči pod normalnimi tržnimi pogoji. V zadevi *Philip Morris* je Sodišče Evropskih skupnosti potrdilo tako imenovano „načelo upravičenosti nadomestil“⁽⁵⁵⁾.

Ocena združljivosti državne pomoči je v bistvu izravnavna negativnih učinkov pomoči na konkurenco s pozitivnimi učinki z vidika skupnega interesa⁽⁵⁶⁾. Da bi shema državne pomoči veljala za združljivo po členu 61(3)(c) EGP, mora:

— biti usmerjena v dobro opredeljen cilj v javnem interesu,

— biti dobro oblikovana, da se doseže cilj v javnem interesu, in v zvezi s tem predstavljati ustrezen instrument, imeti spodbujevalen učinek in biti sorazmerna,

— ne sme izkrivljati konkurence in trgovine v EGP v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom⁽⁵⁷⁾.

⁽⁵³⁾ Zadeva T-288/97, *Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia proti Komisiji* [2001] Recueil II-1169, točka 72.

⁽⁵⁴⁾ Zadeva C-301/96, *Nemčija proti Komisiji* [2003] Recueil I-9919, točki 66 in 105.

⁽⁵⁵⁾ Zadeva 730/79, *Philip Morris proti Komisiji*, [1980] Recueil I-2671.

⁽⁵⁶⁾ Glej Akcijski načrt Komisije za državno pomoč z dne 7. junija 2005, COM(2005) 107, odstavek 11.

⁽⁵⁷⁾ Glej Odločbo Komisije z dne 24. januarja 2007 C (2006) 6630 v zadevi N 270/06, točka 67.

Nadzorni organ mora oceniti, ali je cilj ukrepa nujen, skladen s cilji v javnem interesu ter, če prej navedeno velja, ali je to najmanj izkrivljajoč način doseganja tega cilja.

Dobro opredeljen cilj v javnem interesu

Norveški organi so navedli, da je končni cilj priglašene sheme zagotoviti, da se ohrani oblika zadruga. Norveški organi tudi trdijo, da je olajšanje dostopa zadrug do lastniškega kapitala bistvenega pomena za doseganje tega cilja.

Nadzorni organ priznava, da imajo zadruga nekatere posebne značilnosti, kot je navedeno v Sporočilu Komisije o zadrugah. Sporočilo Komisije navaja, da lahko spodbujanje modela zadruga načeloma privede do učinkovitejšega delovanja gospodarstva in ima pozitivne družbene učinke. Zdi se, da Sporočilo Komisije navaja, da je ohranitev modela zadruga mogoče šteti za cilj v skupnem interesu zaradi širših koristi za lastniški kapital, družbenih in usklajevalnih koristi, ki naj bi jih model zadruga zagotavljal in ki sicer ne bi bile razpoložljive na trgu. Poleg tega so poudarjeni možna vloga modela zadruga kot sredstva za ustvarjanje ali povečanje gospodarske moči MSP, zagotavljanje storitev, ki jih dobičkonosna podjetja ne nudijo, in prispevanje k ustvarjanju družbe znanja⁽⁵⁸⁾. Treba pa je upoštevati, da je opredelitev zadruga v Sporočilu Komisije precej stroga, saj se zdi, da se Sporočilo Komisije na splošno nanaša na popolnoma vzajemne zadruga⁽⁵⁹⁾.

Na podlagi tega Nadzorni organ meni, da je shema namenjena dobro opredeljenemu cilju v skupnem interesu, če je namenjena popolnoma vzajemnim zadrugam.

Dobro oblikovana shema

Drugi korak je oceniti, ali je pomoč pravilno oblikovana za doseganje cilja v skupnem interesu, v tem primeru zagotovitve, da se oblika zadruga ohrani s pomočjo dostopa zadruga do lastniškega kapitala.

Mogoče je razlikovati med popolnoma vzajemnimi in nepopolnoma vzajemnimi zadrugami, pri čemer je vzajemnost ključna značilnost zadruga. Bolj kot je za zadruga značilna vzajemnost, bolj se razlikuje od dobičkonosnih podjetij. Zato je cilj v skupnem interesu, tj. ohranitev zadruga, opredeljenih v Sporočilu Komisije o zadrugah, najlažje doseči z dodelitvijo pomoči zadrugam, ki so resnično vzajemne.

V zvezi s konceptom vzajemnih zadruga Nadzorni organ dvomi, da bi za označitev zadruga kot vzajemne zadruga v smislu Sporočila Komisije o zadrugah zadostovalo, da zadruga posluje predvsem s svojimi člani. Nadzorni organ meni, da bi bila označitev zadruga kot resnično vzajemne zadruga odvisna tudi od vrste drugih dejavnikov, na primer pogostosti stikov med zadruga in njenimi člani; aktivne udeležbe članov pri vodenju zadruga; aktivne udeležbe članov pri upravljanju in sprejemanju odločitev v zadruga; nesamodejnosti članstva v zadruga, temveč aktivne vloge za članstvo in odobritve s strani obstoječih članov; velikega dela premij, izplačanih članom sorazmerno z dobičkom; velikega dela ugodnosti, rezerviranih za člane v primerjavi z ugodnostmi za stranke, ki niso člani, itd. Po mnenju Nadzornega organa bi ocena, ali je zadruga resnično vzajemna, morala upoštevati ta in podobna merila.

Nadzorni organ ugotavlja, da so nekatere zadruga, ki naj bi jih zajemala ta shema, popolnoma vzajemne zadruga, medtem ko so druge predvsem vzajemne zadruga. V zvezi s potrošniškimi zadrugami je v oddelku 10–50 Zakona o davku navedeno, da shema zajema samo večinoma vzajemne potrošniške zadruga⁽⁶⁰⁾. Zato se v zadevnem primeru zdi, da je popolna vzajemnost nekaterih zadruga iz priglašene sheme vprašljiva. Na primer, velik del poslovanja določenih zadruga, zajetih v shemi, zlasti potrošniških zadruga, ni povezan s trgovino s člani, temveč s trgovino z drugimi strankami. Poleg tega je zaradi velikosti nekaterih zadruga aktivna udeležba članov pri vodenju in upravljanju teh zadruga omejena. Članstvo se zdi v veliki meri samodejno, vsaj pri potrošniških in stanovanjskih zadrugah. Zato Nadzorni organ meni, da shema ni oblikovana samo za zadruga z izredno močno vzajemnostjo.

V zvezi z oceno, ali je shema dobro oblikovana za doseganje cilja v skupnem interesu, je treba upoštevati, ali ciljna dejavnost prinaša dodatne stroške, ki jih pomoč izravnava. Nadzorni organ ugotavlja, da norveški organi niso predložili nobenih podatkov, ki bi Nadzornemu organu neposredno ali posredno omogočili oceniti stroške, ki jih ima podjetje pri prevzemu oblike zadruga. Tako Nadzorni organ tudi ne more oceniti, ali je pomoč potrebna in sorazmerna z zastavljenim ciljem.

⁽⁵⁸⁾ Oddelek 2.1.1 Sporočila Komisije o zadrugah.

⁽⁵⁹⁾ Oddelek II-2.3.1 zgoraj.

⁽⁶⁰⁾ Ta pogoj ne velja za druge zadruga, Nadzorni organ pa nima informacij o tem, ali naj bi shema zajemala druge zadruga v drugih sektorjih, ki niso predvsem vzajemne.

Po drugi strani pa Nadzorni organ ugotavlja, da bo predlagana davčna olajšava v skladu s priglasitvijo dodeljena samo v zvezi s prihodkom, ki izhaja iz trgovine s člani in enakovredne trgovine. Priglašena shema zahteva ločeno računovodstvo za trgovino s člani in trgovino z drugimi strankami kot pogoj, da zadruga pridobi pomoč po shemi.

Kljub temu pa Nadzorni organ iz zgoraj navedenih razlogov dvomi, da je shema dobro oblikovana za doseganje cilja v skupnem interesu, tj. ohraniti obliko zadruga in zlasti obliko popolnoma vzajemnih zadrug s pomočjo lažjega dostopa do lastniškega kapitala.

Brez izkrivljanja konkurence in trgovine v EGP v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom.

Na koncu je treba oceniti, ali je možnost izkrivljanja konkurence in trgovine v Evropskem gospodarskem prostoru v nasprotju s skupnim interesom.

Nadzorni organ v zvezi z možnim izkrivljanjem konkurence in trgovine ugotavlja, da je treba shemo označiti kot pomoč za tekoče poslovanje, saj upravičence razbremeni stroškov, ki jih običajno nosijo podjetja pri rednem opravljanju gospodarskih dejavnosti, v tem primeru davka od dobička pravnih oseb.

Pomoč za tekoče poslovanje je mogoče le izjemoma označiti kot združljivo s Sporazumom EGP, če omogoča spodbujanje doseganja cilja v skupnem interesu, ki ga sicer ne bi bilo mogoče doseči. Nadzorni organ dvomi, da cilja norveških organov, tj. ohranitve oblike zadruga s pomočjo lažjega dostopa do lastniškega kapitala, ne bi bilo mogoče doseči z drugimi, bolj primernimi sredstvi. Nadzorni organ zlasti poudarja dejstvo, da so nekatere zadruga, zajete v shemi, velika podjetja, ki delujejo na zelo konkurenčnih trgih znotraj EGP.

Sklepne ugotovitve

Kot je navedeno zgoraj, Nadzorni organ meni, da je shema namenjena dobro opredeljenemu cilju v skupnem interesu, vsaj v obsegu, v katerem je namenjena popolnoma vzajemnim zadrugam. Vendar pa se zdi, da popolna vzajemnost nekaterih zajetih zadrug ni dokazana. Zato Nadzorni organ meni, da pomoči ni mogoče označiti kot dobro ciljno usmerjene. Poleg tega Nadzorni organ ne more oceniti, ali je pomoč potrebna in sorazmerna z zastavljenim ciljem.

Na podlagi navedenega Nadzorni organ meni, da čeprav je cilj sheme mogoče označiti kot dobro opredeljen cilj v skupnem interesu, norveški organi niso dokazali, da bodo pozitivni učinki pomoči odtehtali njene negativne učinke. Zato sheme ni mogoče označiti kot združljive s členom 61(3)(c) EGP.

5. ZAKLJUČEK

Na podlagi zgornje ocene Nadzorni organ meni, da je priglašena davčna oprostitvev za določene zadruga državna pomoč, ki ni združljiva s pravili o državni pomoči iz Sporazuma EGP.

Nadzorni organ želi poudariti, da ta odločba, kot je navedena v zgornjem oddelku II-1, ne velja za zadruga v kmetijskem in ribiškem sektorju, če dejavnosti teh zadrug ne spadajo v področje uporabe pravil o državni pomoči iz Sporazuma EGP –

SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Načrtovana shema v zvezi z davčnimi olajšavami za določene zadruga pomeni državno pomoč, ki ni združljiva z delovanjem Sporazuma EGP v smislu člena 61 EGP.

Člen 2

Priglašena shema se ne sme izvajati.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Kraljevino Norveško.

Člen 4

Verodostojna je le angleška različica.

V Bruslju, 23. julija 2009

Za Nadzorni organ Efte

Per SANDERUD
Predsednik

Kristján A. STEFÁNSSON
Član kolegija

POPRAVKI

Popravek Uredbe Komisije (EU) št. 446/2011 z dne 10. maja 2011 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih maščobnih alkoholov in njihovih mešanic s poreklom iz Indije, Indonezije in Malezije

(Uradni list Evropske unije L 122 z dne 11. maja 2011)

Stran 61, člen 1(2):

besedilo: „VVF Limited, Sion (East), Mumbai“

se glasi: „VVF Ltd., Taloja, Maharashtra“.

Cena naročnine 2011 (brez DDV, skupaj s stroški pošiljanja z navadno pošto)

Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	1 100 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, papirna različica + letni DVD	22 uradnih jezikov EU	1 200 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	770 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, mesečni zbirni DVD	22 uradnih jezikov EU	400 EUR na leto
Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila), DVD, ena izdaja na teden	Večjezično: 23 uradnih jezikov EU	300 EUR na leto
Uradni list EU, serija C – natečaj	Jezik(-i) v skladu z natečajem(-i)	50 EUR na leto

Naročilo na *Uradni list Evropske unije*, ki izhaja v uradnih jezikih Evropske unije, je na voljo v 22 jezikovnih različicah. Uradni list je sestavljen iz serije L (Zakonodaja) in serije C (Informacije in objave).

Na vsako jezikovno različico se je treba naročiti posebej.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 920/2005, objavljeno v Uradnem listu L 156 z dne 18. junija 2005, institucije Evropske unije začasno niso obvezane sestavljati in objavljati vseh pravnih aktov v irščini, zato se Uradni list v irskem jeziku prodaja posebej.

Naročilo na Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila) zajema vseh 23 uradnih jezikovnih različic na enem večjezičnem DVD-ju.

Na zahtevo nudi naročilo na *Uradni list Evropske unije* pravico do prejemanja različnih prilog k Uradnemu listu. Naročniki so o objavi prilog obveščeni v „Obvestilu bralcu“, vstavljenem v *Uradni list Evropske unije*.

Prodaja in naročila

Naročilo na razne plačljive periodične publikacije, kot je naročilo na *Uradni list Evropske unije*, je možno pri naših komercialnih distributerjih. Seznam komercialnih distributerjev je na spletnem naslovu:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. To spletišče omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Za boljše poznavanje Evropske unije preglejte spletišče <http://europa.eu>

